EKİM

İşçi sınıfının kurtuluşu kendi eseri olacaktır

BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ, BİRLEŞİN! Sayı: 90, 1 Şubat '94,

Krizde yeni dönem

Önce "para depremi", ardından devalüasyon ve onu izleyen peşpeşe zamlar... Kısacası, ekonomi çatırdadı. Beraberinde henüz 6 ayını ancak doldurmuş yeni koalisyon hükümetini de çatırdatarak. Mevcut hükümetin yerel seçim sonrasında gideceğine kesin gözüyle bakılıyor da, tartışma yerine neyin konulacağı üzerine sürüyor. Buna da erken seçim tartışmaları eşlik ediyor. Türk burjuvazisi bir kez daha "istikrar" arıyor.

Türkiye'nin kapitalist düzeni bir yapısal kriz içindedir. Ülkenin son 30 yıllık sosyal-siyasal yaşamını bu krizin etkileri ve sonuçları belirledi. Bu dönem boyunca toplum büyük çalkantılara sahne oldu. Büyük kitlesel hareketlilikler ile, onların süngü zoruyla dizginlenmesi ve devrimci hareketin kanlı operasyonlarla bastırılması birbirini izledi.

12 Eylül bu açıdan en kapsamlı ve en acımasız operasyondu. Yalnızca toplumsal muhalefeti dizginleme alanında değil, krizden çıkmak için çalışan kitlelere çıkarılan ekonomik ve sosyal fatura yönünden de. 1987 yılına varıldığında bu operasyon ancak bir parça hız kesebilmişti ki, düzen cephesinde "istikrar" arayışları ve tartışmaları yeniden başgösterdi. Demek oluyor ki başa dönüldü. Bu "istikrar olanaksızdır" anlamına geliyordu. 12 Eylül düzene istikrar değil, yalnızca zaman kazandırmıştı. Temel toplumsal, ekonomik ve siyasal sorunlar ise yerli yerinde duruyordu. Giderek daha da ağırlaşmış olarak...

Bu koşullarda komünistlerin 1987 yılında ortaya attıkları "istikrar olanaklı mıdır?" sorusunun yanıtı hiçbir güçlük taşımıyordu. Fakat bunu artık iki önemli ek faktörle birlikte ele almak gerekiyordu. Dünya kapitalizmi '70'lerin başında girdiği ve bir türlü çıkamadığı, çıkamadığı gibi giderek ağırlaşacağı o günden görülen bir bunalım yaşamaktaydı. Türkiye kapitalizmi kendi yapısal krizinin yanısıra bu global bunalımın getireceği yeni yükleri de taşıyacaktı. Bu birinci faktördü. İkinci faktör ise, Kürt özgürlük mücadelesinin yarattığı muazzam sarsıntıydı. Bu ikincisi yalnızca düzenin Cumhuriyet dönemi içinde oturmuş politik ve ideolojik üstyapısına yeni ve büyük darbeler vurmakla kalmayacaktı. Fakat aynı zamanda, bataktaki bir borç ekonomisi olan Türkiye kapitalizmine, etkileri bugün çok daha iyi değerlendirilebilen ağır yükler bindirecekti.

Bu faktörlerin ışığında bakıldığında, kapitalist ekonominin kronikleşmiş bunalımı ve bugün onun şu ya da bu alanda yaşayacağı bir çöküntü, hiçbir şaşırtıcı yan taşımıyor. Şaşırtıcı olan, buna rağmen burjuvazinin nasıl olup da topluma hala bu kadar kolay hükmetmeyi başarabildiğidir.

12 Eylül bu noktada burjuvaziye bugün sonuçlarından hala da yararlanabildiği önemli imkanlar sağladı. Bu dönemde yığınlar ağır bir depolitizasyona itildi ve devlet aygıtı sistematik bir baskı ve terör için geliştirilip tahkim edildi.

Çalışan yığınların en erken ve en yaygın hareketlenen kesimi olan işçi sınıfı, tüm hareketliliğine rağmen bugün halen dolaysız olarak bir politik tutum göstermekte zorlanmaktadır. Ve devlet aygıtı (kelimenin her anlamında içiçe geçtiği medyanın da tam desteği ve özel katkısı sayesinde) sistematik bir baskı ve terör uygulayarak yığınların hareketsizliğini ve politikadan uzaklığını sürdürmeye çalışıyor.

Açık bir yönetememe krizi yaşayan sermaye düzeninin buna rağmen hala da az çok kolayca yönetebilmesinin sırrı budur. Bugün için bunu bozan tek ciddi faktör Kürt özgürlük mücadelesidir. Burjuvazi Kürdistan'da artık yönetemiyor. Onun yaptığı muazzam militarist aygıtına dayanarak kirli bir savaşı sürdürmekten ibarettir.

Fakat gelişmeler, Türk burjuvazisinin 12

Eylül sayesinde sağladığı politik avantajları artık tüketmekte olduğunu da gösteriyor. Yığınların uzun zamandır çeşitli yollarla bastırılan talepleri ve hak arayışları bugün hala karşılanmamıştır. Bunları karşılamak bir yana, son ekonomik gelişmeler ve onları izleyen "istikrar tedbirleri" tartışmaları, işçi ve emekçileri yeni ağır yüklerin ve yeni hak gasıplarının beklediğini göstermektedir.

Ne var ki, bu kez bu politikaların kolayca uygulanacağı çok tartışma götürür. "24 Ocak istikrar tedbirleri"ni bütünleyen 12 Eylül, politik kitle hareketliliğindeki belli bir yorulma ve tıkanmanın üzerine gelmişti. Bu ise onun işini hayli kolaylaştırmıştı. Şimdi kitle hareketi politik bir yorgunluk yaşıyor olmak bir yana, buna ilişkin yılların birikimi potansiyelini henüz ortaya koyabilmiş bile değil. Kitle hareketi geriye çekilişin değil, ileriye, politik bir mecraya sıçramanın sancılarını çekiyor.

Kürt hareketini ise saymıyoruz bile. Burjuvazi elindeki her türlü ekonomik, politik ve askeri olanağı on senedir kullanıyor. Sonuç tam bir iflastır. Tek başına Kürt sorununun bugünkü durumu bile, burjuva düzen için "istikrar" arayışının bir hayal olduğunu göstermeye yeter.

Fakat elbette burjuvazinin elinde o devasa boyutlar kazanmış baskı ve terör aygıtı hala duruyor. Bugün bu aygıtın gücünü kullanarak toplumu bir süre için daha zapturapt altına almak ve yeni "istikrar paketi"ni bu sayede uygulamak olanaklı. Ne var ki bu olanak sınırsız olmadığı gibi, kullanımı yalnızca burjuvazinin tek taraflı tercihine de bağlı değildir. Zira onu sınırlayan ve dengeleyen karşı olanaklar da mevcuttur.

Bugün her şey yığınların hoşnutsuzluğunu harekete geçirmeye, tepkilerini politik mücadele mecrasına akıtabilmeye bağlı. Koşullar bugün bunun için giderek daha elverişli hale geliyor. Çalışan yığınlar yaşam koşullarını bir parça düzeltmek, demokratik haklarını bir ölçüde geliştirmek için uğraşırlarken, sermaye onlarla alay edercesine yeni tedbirlerden ve fedakarlıklardan sözediyor. Bununlada kalmıyor, uygulamaya koyduğu ekonomik önlemlerle bunu onlara fiilen dayatıyor. Çalışan kitlelerin bunu kolayca sineye çekebileceği sanılmamalıdır.

Bugünkü düzende yöneteni de yönetileni de etkileyen genel bir krizin varlığı bir gerçektir. Yönetenler hala yönetiyor, fakat artık eskisi gibi yönetemiyor. Kitlelere en büyük vaatlerle ve şaşaalı bir propagandayla sunulan bir hükümet 6 ay gibi kısa bir sürede ıskartaya çıkabiliyor. Yeni yönetim arayışları burjuvazi için sonu gelmez bir iş halini almıştır. Bu bir yönetememe krizidir.

Geriye yönetilenlerin durumu kalıyor. Yönetilenlerin de eskisi gibi yönetilmek istemediği kesin bir durumdur. Ne var ki bu kadarı kendi başına yeterli değil. Onlar bunu henüz bağımsız politik eylemleri ile ortaya koyamıyorlar. Onlara bu doğrultuda önderlik edebilecek, onların eyleminin gelişmesini hızlandıracak ve doğru hedeflere yöneltebilecek bir politik önderliğin yokluğu ise ayrı bir sorun.

Bu olguların özeti şudur. Türkiye'de bugün ağır bir ekonomik ve politik kriz var, fakat bir devrimci durum henüz yoktur. Çünkü en temel faktör, yığınların bağımsız politik eylemi (bunda "büyük bir artış" bir yana) henüz yok. Fakat yineliyoruz. Gelişmeler bunun için giderek yeni olanaklar yaratıyor ve biz büyük bir enerjiyle bu olanakları işlemeye bakmalıyız. Kürdistan devriminin en yeni ve yakın olan deneyimi de, öncü inisiyatifin bu alanda taşıdığı muazzam devrimci önemi bir kez daha göstermiştir. Burjuvazi de, aynı şekilde, Kürdistan devrimi üzerinden ve PKK şahsında, öncü inisiyatifin oynayabileceği kritik rolü bir kez daha yaşayarak görmüş ve kavramıştır.

Dolayısıyla, girmekte olduğumuz yeni güç dönemde, kitle hareketinin önünü kesmek için her yola başvuracak olan burjuvazinin bu doğrultuda alacağı tedbirlerden en önceliklisi, devrimci önderliği daha oluşmadan boğmaktır. "Öncüsüz bırakma" politikası giderek daha etkin bir biçimde uygulanacaktır.

Türkiye'nin yumuşamaya değil sert çatışmalara gebe olduğunu, bizi giderek daha zor dönemlerin beklediğini, her alanda buna göre hazırlanmak gerektiğini komünistler olarak en başından gördük ve döne döne işledik. Zaman bizi doğruladı,

Ağırlaşan iktisadi kriz, siyasal yaşamda etkilerini dolaysızca gösterecek, koşullar daha da ağırlaşacaktır. Buna giderek daha çok hazırlanmalı, hazır olmalıyız. Yaratacağı sorunlara göğüs germeliyiz. Savunmada kalarak değil, kitlelerin hoşnutsuzluğunu devrimci politik eyleme dönüştürme etkin çabası içinde.

EKİM

Çürüyen düzen ve yerel seçimler

Sermaye iktidarının boğuştuğu ekonomik sorunlar çığ gibi büyümektedir. İç ve dış borçlar batağına saplanan Türkiye'de ekonomik istikrarsızlık olağanüstü boyutlara ulaşmıştır. Enflasyon önü alınamayan bir hızla tırmanmakta, bütçe açığı günden güne büyümekte, bu yetmiyormuş gibi döviz piyasası ve borsa büyük dalgalanmalara sahne olmaktadır. Son günlerde ise ülke devalüasyon ile sarsılmaktadır. Dünya kapitalizminin içine yuvarlandığı ekonomik kriz, onun en zayıf ve istikrarsız kollarından biri olan Türkiye'de tam bir çöküş ve iflas olarak yaşanmaktadır.

Gelişmiş kapitalist ülkeler, kapitalizmin yapısal krizinin dünya çapında yol açtığı toplumsal çalkantıları, kendi topraklarında bir ölçüde ve bir süre için yatıştırma olanak ve rezervlerine sahiptir. Ama bu tam da bağımlı ülkelerin sırtına binerek, onları korkunç bir sefalete sürükleyerek mümkün olabilmektedir. Bu nedenledir ki, Türkiye gibi ülkelerde ekonomik sorunlar toplumsal çelişkileri çok daha dolaysız etkilemekte, çok daha büyük bir hızla keskinleştirmektedir.

Kriz denizinde yüzen Türkiye ekonomisinin kaçınılmaz sonuçları kendini toplumun her alanında hissettirmektedir. Madalyonun bir yüzü işçi ve emekçi kesimlerde yaşanan sefalet, açlık ve işsizlik, diğer yüzü de egemen burjuvazinin içinde bulunduğu sıkışmışlık ve çıkışsızlıktır. Burjuvazinin en büyük kabusu ise Kürt ulusal kurtuluş mücadelesinin almış olduğu yoldır. Bu devrimci gelişmenin işçi sınıfı üzerindeki olası etkileridir. Tersinden, işçi sınıfının güçlü bir çıkışının Kürt özgürlük savaşına kazandıracağı muazzam itilim ve sağlayacağı yeni ufuklar sömürücü egemenliği büsbütün paniğe sürüklüyor.

Derinleşmekte olan ekonomik krize paralel olarak esneme olanaklarını tümden kaybeden sermaye iktidarı, daha çok sömürü, daha yoğun şiddet, daha pervasız terör politikalarına mahkumdur. Yurtsever Kürt halkına ve başta işçi sınıfı olmak üzere tüm toplumsal muhalefete yönelttiği saldırıyı tam bir çılgınlığa vardırması, gerçekte zayıflığının ve çözümsüzlüğünün bir göstergesidir.

Aldatma ve oyalama olanaklarını bile büyük ölçüde tüketen, tüm sahte alternatifleri şimdiden yıpranan sermaye iktidarının yüzyüze olduğu yönetememe krizi, kendini yalnızca sorunlara çözüm üretemeyen hükümetler ve partiler nezdinde değil, çok daha önemlisi, bir bütün olarak devletin, düzenin kitleler gözünde yıpranmasında, itibar kaybetmesinde ortaya koyuyor.

Kapitalist düzenin tüm pisliği, ekonomik istikrarsızlıkla boğuşan Türkiye gibi bir ülkede kendini bütün devlet kurumlarında en çarpık biçimlerde ve en üst boyutta ortaya koyuyor. Bugün sermaye devletine tam bir çürümüşlük hakimdir. Ardı arkası kesilmeyen rüşvet ve yolsuzluk skandalları bunun ifadesidir. Devletin günden güne teşhir olan karanlık yüzü bununla da sınırlı değil. Bizzat devlet eliyle yürütülen katliamlar, soykırımlar, işkenceler, infazlar günlük sıradan olaylar haline geldi. Devlet eliyle kışkırtılan faşist güçleri provakasyon üstüne provokasyon düzenliyor. Devlet içinde devlet olan kontr-gerillanm işlediği cinayetlerin haddi hesabı yok. Bugünün sermaye devleti kontr-gerilla ile mafyanın içiçe geçtiği bir aygıt halini almıştır.

Demokratikleşme, şeffaf Türkiye, konuşan Türkiye, vb. demagojilerle işbaşına gelen DYP-SHP koalisyonu devletin kitleler nezdindeki olumsuz imajını yıkmak bir yana, çok kısa bir sürede onu daha da derinleştirmiş, bilinçlere iyice kazımıştır. Tansu Çiller'in zarif parfümü kan ve çürümüşlüğün yükselen kokusuna karıştıkça iyice mide bulandırmıştır.

Dün büyük ölçüde etkili olan aldatma ve oyalama politikası bugün yeniden sökecek mi? Mart seçimleri yaklaşırken daha şimdiden gündeme gelen erken seçim tartışmaları, burjuvazinin bu yönlü kaygılarını sergilemektedir. Yapılan kamuoyu araştırmaları hiçbir partinin yüksek oranda kitle desteğine sahip olmadığını, alınacak oyların ise ehveni şer bir tercih anlamına geleceğini ortaya koymaktadır. Bir süre sosyal demokrasi aracılığıyla kendine nefes borusu yaratmaya çalışan sermaye düzeni, koalisyon ortağı SHP'nin maskaraya çıkması sonucunda bu olanağını da yitirmiştir. Bugün CIA'in verdiği taktikler doğrultusunda daha çok RP şahsında, "ılımlı islam" alternatifi üzerinde durulmaktadır. RP'nin yeni "çağdaş" üslubu, sarı saçlı modern bayanlar ve hidayete ermiş eski mankenlerle yenilemeye çalıştığı imajı bunun ürünüdür. Ancak, geçmiş dönemde "adil düzen" sloganıyla işbaşına gelen RP'li belediyelerin

kitlelerde bıraktığı olumsuz izlenim bu çabayı şimdiden zora sokmaktadır. Özünde aynı programı savunan ve eskiye çıkmış hükümetin çözemeden bıraktığı sorunlara yönelik herhangi bir vaadi bile yüreklice savunma gücü bulamayan partiler arasında sürdürülen seçim çekişmesi, tam bir ortaoyununa dönüşmüştür. Rüşvet ve yolsuzluk skandalları ile iyice yıpranan politikacıların yerine Barış Manço ve Zülfü Livaneli gibi medyatik isimler getiriliyor. Alternatifsizlik ortamında medyaya düşen görev olabildiğince renkli ve olabildiğince büyük balonlar yaratmaktır. Amaç, kelimenin gerçek anlamıyla "günü kurtarmaktır". Bunun için ise yeni, daha yeni ve daha da yeni yüzlere ihtiyaç vardır.

Bugün düzenin en büyük avantajı, işçi sınıfının ve emekçi kesimlerin kendi alternatiflerini yaratamamış olmasıdır. Düzen partilerine güvensizlik üst boyutlara varmıştır. İşçi sınıfını ve emekçileri sahte alternatiflerle aldatmak gittikçe güçleşmektedir. Ancak sermaye düzeninin soluklanmaya ihtiyacı vardır ve bunun için başvurmayacağı yol yoktur.

Sermaye düzeni açısından seçimlerin asıl kritik halkası Kürdistan olmaktadır. Burjuva basının ardısıra Kürdistan topraklarından kovulan düzen partileri, sömürücü iktidarın siyasi otoritesinde ciddi bir yara açmıştır. Kürt ulusal kurtuluş mücadelesinin ulaşmış olduğu boyutu olağanüstü çabalarla kamuoyundan saklamaya çalışan burjuvazinin "ezeceğiz, bitireceğiz" naraları havada kaldı. Kitleler nezdinde Kürdistan'da sürdürülen artık bir savaştır ve bu savaşın iki tarafı vardır. Savaşın hangi tarafında yer alınıyor sorunundan bağımsız olarak, bu bakışaçısının kendisi Kürt ulusal kurtuluş mücadelesine özünde meşruluk kazandırmaktadır. Bugün için henüz TC devletinin şoven propagandasının etkisinde olan geniş emekçi kesimlerin hızla onun karşısına geçmesi olasıdır. Askeri üstünlük sağlayamayan Türk burjuvazisinin, her türlü şoven ve ırkçı yönteme başvurarak psikolojik üstünlük elde etmek için harcadığı olağanüstü çaba yukarıdaki gerçekle dolaysız bir biçimde bağlıdır.

Kışkırtılan ve topluma sistematik biçimde pompalanan şovenist histerinin belli bir etkinlik alanı bulması olasıdır. Ancak öte yandan fiili bir durum vardır. Düzen açısından Kürdistan'daki seçimlere hile karıştırmadan seçimi kazanmak olanaksızdır. Seçimi kaybetmek ise kitlelerin gözünde savaşı kaybetmekle eşanlamlıdır. Bu devlet için Kürdistan'da siyasi ve askeri otoriteyi tümden yitirmek anlamına gelecektir. Tüm bu kaygı ve korkularla seçimi güvenceye almak isteyen burjuva düzen, şimdiden seçimlerin "güvenliği" üzerinde demagojik tartışmalar yürütmektedir. Korucuların silahla oy kullanması, askerlere oy hakkının verilmesi, oy sandıklarının anında helikopterlerle kaçırılması, Kürdistan'ın küçük yerleşim birimlerinde ve mezralarda oturanlara oy hakkının tanınmaması, başta gelen önlemler olmaktadır.

Seçimler, Kürdistan'da yeni saldırılar için bir vesile olarak kullanılmaktadır. Muhalefetle hükümet arasında süren "terörü ancak biz ezebiliriz" çekişmesinde üstünlük kazanmak isteyen işbaşındaki koalisyon, operasyonları olanca hızıyla sürdürmektedir. Ancak askeri seferberlik tam bir tuzağa dönüşmüş bulunuyor. Açık öğretim öğrencilerinin askere alınması kararından sonra (bu karar büyük tepkiler nedeniyle daha sonra geri alındı), terhislerin durdurulması ve öğretmenlerin askere er olarak alınmasına doğru atılan adımlar kamuoyunda büyük tepkilere neden oldu. Irkçı ve şoven propaganda ile yaratılmak istenen seferberlik ruhu tutmadı. Tersine, "yürütülen kirli savaş bizim savaşımız değil, burjuvazi savaşmak istiyorsa sefa süren oğullarını cepheye sürsün", bakışaçısı gittikçe güç kazanmaktadır. Günden güne artan asker kaçağı, firarlar ve intiharlar düzeni iyice güç durumda bırakmaktadır.

Seçim öncesi Kürdistan'da askeri bir başarı elde etmek, metropollerde ise kitleleri şoven bir histeri havasına sokmak sermaye düzeni için hayati önemdedir. Seçimlerin tam da Newroz dönemine ve 1 Mayıs öncesine denk gelmesi, faşist iktidarın seferberliğini artırmaktadır. Düzen, içinde bulunduğumuz şu dönemde devrimci örgütlere sistematik bir tarzda yönelmektedir. Bir yandan devrimcilerin ve komünistlerin siyasi faaliyetini engellemeyi amaçlayan düzen, diğer yandan devrimci örgütlere darbe vurarak kendi otoritesini ve imajını güçlendirmek istemektedir. Devrimci basın ve kitle örgütlerine saldırılar yoğunlaşmakta, DEP'e ve Kürt milletvekillerine yönelik baskılar artmaktadır.

Tüm bunlar burjuvazinin yönetememe krizinin derinliğini ve devrimci bir alternatifin yakıcılığını ortaya koymaktadır. Düzenin sıkışmışlığı ve çözümsüzlüğü nesneldir. Ancak bu nesnellik, düzene yönelik örgütlü ve birleşik bir saldırının öznel koşullarının hazırlanmasıyla birleşmediği sürece, bir kez daha olanakların heba olması kaçınılmaz bir akibet olarak yaşanacaktır.

Yerel seçimler ve kamu çalışanları

Toplumun her kesimi gibi kamu çalışanları da yaklaşan yerel seçimleri tartışıyor. Bugün henüz netleşmiş bir tavır yok.

Burjuva partileri ise kamu çalışanlarını tavlamaya, kandırmaya çalışıyorlar. Özellikle Ankara eylemindeki dayak olayını tüm burjuva partileri oya çevirmeye çalıştılar. Hepsi kamu çalışanlarının "dostu" kesildiler. Öyle ki M.Karayalçın kamu çalışanlarından özür(!) bile diledi. Ancak hiçbirisi inandırıcılığı olan açık vaadlerle kamu çalışanlarının karşısına çıkamadılar. Çünkü artık inandırıcılıkları kalmadı ve bunu kendileri de biliyorlar. Sadece alçak sesle grevli toplusözleşmeli sendika hakkı vereceğiz gibi laflar ediyorlar. Düzen partileri daha çok PKK düşmanlığı yaymaya çalışarak ve şoven söylevlerle oy toplamaya çalışıyorlar. Son günlerde burjuva basında yeralan *"940 PKK'lı memur var"*, *"SHP'de PKK'lı memur krizi"* vb. haberler bu amaca yöneliktir. Ama tüm bunlarla, kamu çalışanlarının güvenini kazanacaklarına inanmadıkları için, daha çok sendika bürokratlarından yararlanma peşindeler.

Hala burjuva partilerden umut bekleyen sendika bürokratları, bu seçimlerde özellikle SHP'yi umut olarak kitlelere "pazarlama" çabasındalar. Açıktan yapamıyorlar, çünkü kitlelerden gelecek tepkiden korkuyorlar. Kitlelerin SHP'ye "pazarlanması" iki şekilde gerçekleştirilmeye çalışılıyor.

Bunlardan birincisi, Kamu Çalışanları Platformu'nun da içinde yeraldığı liberal Demokrasi Platformu üzerinden yapılandır. Bu platform *"oyumuz ucuz değil, verilen sözlerin ne ölçüde yerine getirileceği oylarımızı etkileyecek"* diyerek, düzen partilerine yeşil ışık yakıyor. Hazırladığı "demokratikleşme paketi" üzerinden düzen partileriyle pazarlığa girmeye çalışıyor. Bu, sermaye düzeninin arayıp da bulamadığı bir olanaktır. Oysa biliyoruz ki düzen partilerinin hepsi seçim dönemlerinde bol bol vaad verirler, ama hiçbirini yerine getirmezler. Bunların hepsi yalancı ve ikiyüzlü sermaye partileridirler. Bu partilerin kamu çalışanlarına vereceği tek şey Ankara'da yaşananlar ve daha da kötüleridir. Bu sebeple de bunlara umut bağlamak kamu çalışanlarının işi değildir. Kamu çalışanlarının geçen dört yıllık süreçte bunu iyice kavramış olmaları gerekiyor. Bu sebeple Demokrasi Platformu'nun tuzağına düşmemelidirler.

İkincisi ise, Tüm Bel-Sen vasıtasıyla yayılmaya çalışılan hayallerdir. Son günlerde SHP'li belediyeler ile yapılan yaygın toplusözleşmeler bunun aracıdır. Bilindiği gibi bu toplusözleşmeler yasa olmadığı için, sadece belediye başkanlarının inisiyatifi ile imzalanıyor ve çalışanlara bazı sınırlı haklar veriliyor. Tabi buna uyup uymamak da belediye başkanlarının inisiyatifinde. Böylece çalışanlara, belediye başkanı değişirse toplusözleşme hükümsüz kalır mesajı verilerek SHP umut olarak gösteriliyor, oy toplanıyor. Ayrıca tüm kamu çalışanlarına SHP'li belediyelerin bu icraatları övülüyor. Örnek bir davranış olarak gösteriliyor. Tüm Bel-Sen'in bu dönem yaptığı iş tamamen SHP propagandası ve bu partiye oy toplama çalışmasıdır.

Kamu çalışanlarının ne SHP'yi ne de diğer burjuva partilerini umut olarak görmeleri için bir sebep yoktur. Onlardan sorunlarını çözmelerini, taleplerini yerine getirmelerini beklememelidirler. Çünkü bunlar işçi ve emekçilerin değil, sermayenin partileridirler.

Kamu çalışanları haklarını ancak mücadeleyle söke söke alabileceklerinin bilincinde olmalıdırlar. Kendilerine yalan ve terörden başka hiçbir şey vermeyen bu partilerin hiçbirine oy vermemelidirler.

FKP tümüyle sosyal demokrat...

(Baştarafı s.17'de)

ve nitelik değiştirdiğinden ve dolayısıyla tarihsel önemini kaybettiğinden sözediliyorve FKP'nin bundan sonra salt işçi sınıfının partisi olmakla sınırlı kalamayacağı açıklanıyor. Yeni misyonun adı; insanlara haksızlıklar karşısında kendilerini savunmak için yardımcı olmaktır! Bunu yapabilmek için sınıfsal fark gözetmeden insanları örgütlemek, partinin seçim performansını yükseltmek ve diğer ilerici güçlerle ittifaklarda bulunarak hükümet olmaktır.

Kongrenin ardından ortaya çıkan ürünün iki açıdan altını çizmek gerekiyor. Birincisi işin samimi ve dürüst boyutu: Kongre belgelerinde FKP'nin şefleri Marks'ın, Engels'in, Lenin'in adlarını kullanmadılar. Komünizmi, sosyalizmi, devrimi, sınıf mücadelesini çağrıştıracak terimlerden kaçındılar. Ancak diğer taraftan partinin adını ve amblemini değiştirmediler. Bu ikiyüzlülüklerine de bir çare bulsalardı fena olmazdı.

TÜSİAD'ın "sosyal ekonomik konsey"i
Sermaye işçi sınıfına tam teslimiyeti dayatıyor

TÜSİAD'ın açıkladığı kriz muhtırasından beklenildiği gibi toplumsal uzlaşma ve onun örgütlü ifadesi sosyal ekonomik konsey kararı çıktı. TÜSİAD muhtırasında, işçi, işveren ve hükümet temsilcilerini bir araya getirecek bu konseyin, '94 yılı içerisinde kesinlikle kurulması isteniyor.

'80'li yılların son beş yılına şöyle bir baktığımızda, bu konuda hemen gözümüze şu olgu çarpıyor. Ne zaman işçi sınıfı ve emekçilerin sermayeye karşı mücadelesinde bir yükseliş varsa, ya da ne zaman sermayenin krizi sınıfa karşı doğrudan bir saldırıyı kaçınılmaz kılıyorsa, o zaman ortalığı sosyal ekonomik konsey, japon sendikacılığı, çağdaş sendikacılık ve toplumsal uzlaşma tartışmaları ve çağrıları kaplamaya başlıyor.

Sermaye ilk toplumsal uzlaşma çağrısını yine derin bir kriz içinde bulunduğu bir dönemde, 1978 yılında yapmıştı. Dönemin başbakanı Ecevit ve Türk-İş başkanı Halil Tunç arasında imzalanan "Toplumsal Uzlaşma" belgesinde, yine "demokrasiyi ve ekonomiyi güçlendirmek, kalkınmayı hızlandırmak" vb. "yüce" hedefler için işçi sınıfı ve sermayenin uzlaşmasının zorunluluğundan dem vuruluyordu.

O kriz döneminde "toplumsal uzlaşma" bu belgeyle değil, ama faşist askeri darbeyle, yani süngü zoruyla, zorbalıkla sağlandı. İşçi ve emekçilerin tüm örgütleri kapatıldı. Grevler yasaklandı. Reel ücretlerde büyük düşüşler yaşandı. Ve bu zorunlu uzlaşma sayesinde ülkenin değil elbette fakat sermayenin "kalkınması" sağlanmış oldu. Toplumsal uzlaşma buydu işte!

Bugün yine sermaye toplumsal uzlaşma çığlıkları atıyor. Zira yine kendini üretmekte zorlanıyor ve yine kriz var. Kürt ulusal mücadelesinin aldığı düzey, işçi ve emekçi eylemleri, uluslararası kapitalist dünyadaki kriz, Türk burjuvazisinin ayakları dibindeki toprağı her geçen gün kaydırıyor. Tüm bunlar bir arada sermayeyi işçi ve emekçilerin mücadelesini dizginleyecek yol ve yöntem arayışlarına itiyor. Yeniden yapılanma sorununu kendisi açısından zorunlu kılıyor.

Peki ama nedir bu japon sendikacılığı, çağdaş sendikacılık, sosyal ekonomik konsey vb?

Japon sendikacılığı korparatist sendikal anlayışın bir parçasıdır. Yine DİSK'in bir süredir önerdiği "çağdaş sendikacılık" da öyle! Bu sözde sendikal anlayışın en belirgin özelliği, işçi sınıfını örgütlü sermaye karşısında sınıf çıkarları ve mücadelesi ekseninde değil, sözde işletme verimliliği ve sınıf uzlaşması temelinde örgütlemesidir. Böylece işçi ücretleri vb. işçilerin işletmeye sağladıkları karşılık/verimlilik ölçütlerine göre belirlenecektir. İşçiler işletmeyi daha fazla kara geçirmek için yarışırcasına çalışacaklar, sermayedarın kasasını katbekat daha fazla dolduracaklar ve kendileri de bu "verim"in kırıntılarını paylaşacaklardır. Ya işçiler böylesine yıpranırcasına çalışmalarına rağmen işletme kriz içerisine girerse?.. O zaman da işletme ile ortak kaderi paylaşacaklardır. Bu, daha fazla kırıntı vaadi ile işçileri daha fazla sömürmek, atomize edip örgütsüzleştirmek planıdır.

Bu örgütlenme modeli işçi ve işvereni iki karşıt kutup olarak değil, ama işletmenin gerekleri çerçevesinde yanyana getirir. Böylelikle işçi ve işverenin gündemlerinde ve çıkarlarında "aynılaşma" sağlanır.

Örneğin geçtiğimiz ay içerisinde DİSK'e bağlı Birleşik Metal İş temsilcileriyle MESS patronları biraraya gelerek "işyerlerinde ve ülke çapında endüstriyel ilişkilerin hangi aşamada olduğu"nu tartıştılar! Buradan da daha önceki Türk-İş-TÜSİAD buluşmasında olduğu gibi ortak komisyon oluşturulması kararı çıktı. Daha sonra B. Metal-İş yöneticileri '94 TİS prensiplerini açıkladılar. Bu prensiplerin belirlenmesinde ise şu kıstaslar esas alınmış: "işyerinin ekonomik durumu ve yapısı, sektördeki rekabet edebilirlik konumu". Sendika yöneticileri ücret artış isteklerinin "bilimsel" ve "gerçekçi" olması gerektiğini, işletmenin devamlılığını ve rekabet edebilirliğini de düşünmek gerektiğini buyurmuşlar! İşçinin sömürülmesi mi, kötü koşullarda çalışması mı, fiziksel varlığını dahi sürdürmekte zorlanması mı, ailesi ve çocuklarının sefaleti mi? Tüm bunlar ancak işletmenin devamlılığı ve rekabet edilebilirliğinin sağlanmasından sonra düşünülebilir

şeylerdir!

Şimdiye kadar sermaye karşısında tüm haklarını üretimden gelen gücünü kullanarak, örgütlü mücadelesiyle kazanmış olan işçi sınıfı, bundan böyle pazarlık gücünü işletmenin verimliliğine endeksleyecek! Yani sermayenin ihtiyaçlarına!

İşte çağdaş sendikacılık dedikleri sermaye koruculuğu budur!..

İşçi sınıfına ve kamuoyuna yeni bir sendikacılık anlayışı diye yutturulmaya çalışılan Japon ve çağdaş sendikacılık denilen soytarılık işte bu! Bu düpedüz yeni bir sendikal anlayış ambalajı altında sendikal örgütlülüğün tümden tasfiyesi, ama sendikaların sermaye adına üretim planlama ve koordinasyon kurullarına dönüştürülmesidir. Bu işçi sınıfının örgütlü gücüne açık bir saldırıdır. "Sınıf mücadelesini dizginlemek için, sınıf örgütlerini parçala, parçalayamıyorsan kendi kuruluşlarına dönüştür, sınıf bilincini parçala"! Sermayenin çağdaş sendikacılık düstürü budur.

Kimi tescilli sermaye uşağı sendika ağaları bu sendikacılığı "üreten biz yöneten de biz olacağız" sloganının tezahürü olarak görüyor. Sınıfa bunu propaganda ediyor. Buna "özelleştirilsin, ama işçilere verilsin" vb. eşlik ediyor. İşçiler güya işletme ortağı, kardan pay alan üretici konumuna getiriliyor. İşletmenin sahibi olan işçiler doğal olarak kendi işletmelerine karşı grev yapmayacaklardır, grev isteyenlere karşı çıkacaklardır. İşletme sahibi işçi doğal olarak verimlilik, işi büyütme, daha fazla kar vb. ilgilenecek, böylelikle sermaye bir taşla iki kuş vuracak. Bir taraftan grev vb. kendiliğinden ortadan kalkacak, diğer taraftan sağlanan verimlilik, yeni yoğun artı-değer sömürüyle sermaye krizini aşacak. Sınıfı kendi kimliğine, tarihsel misyonuna yabancılaştırma politikasıdır bu.

İşçi sınıfı '80 sonrası süreçte sermayenin yoğun bir ideolojik saldırısıyla yüzyüze kaldı. Sosyalist sistemlerin çökmesiyle bu ideolojik saldırı pekişti ve uluslararası bir dalgaya dönüştü. Gerici propagandaya göre artık kapitalizmin mezar kazıyıcısı proletarya ve onun ideolojisi Marksizm-Leninizm tarihe karışıyordu. Sınıf mücadelesi yerini sınıf uzlaşmacılığına bırakıyordu. Öyleyse işçi sınıfı ve emekçiler de kapitalizmin ebediliğini kabul etmeli, kendilerini bu sistemin daha iyi işlemesine adamalıydılar...vb. vb.

İşte sosyal ekonomik konsey, Japon sendikacılığı, çağdaş sendikacılık vb., bu ideolojik saldırıdan güç buluyor ve ona güç veriyor. Bugün yalnızca Türkiye'de değil dünyanın hemen her sıcak bölgesinde bu tür ideolojik ve örgütsel saldırıyı örgütlüyor burjuvazi. Proletaryanın sınıf kimliğine ve sınıf örgütlerine bu çok yönlü saldırı, burjuvazinin dönemsel politikalarını oluşturuyor.

Ama hevesleri kursaklarında kalıyor ve daha da kalacak. Zira tam da "öldü, bitti" çığlıklarının doruğa ulaştığı bir dönemde, sınıf mücadelesi tarihin motoru olduğunu bu çığlıklara inat ispatlarcasına her yerde boyutlanıyor, kabarıyor. Son 30 yıldır derin bir suskunluğun görüldüğü zenginler Avrupasında bile!

Türkiye ise bir devrim ülkesidir. '80'li yıllarda sermayenin sınıfa yönelttiği kapsamlı ideolojik saldırıya karşın, aynı dönemde, sınıfın sermaye karşısında örgütlü bir güç olarak davranma ve diğer toplumsal kesimleri yanına çekme eğilimi ve isteği giderek güçlenmiştir. Sınıf olma bilinci tersine güçlenmiştir. Zonguldak buna bir örnektir. Sermaye bunu hiç unutamadı.

"Yüzbinlerce memur" geleceğimiz kendi örgütlü gücümüzde, kaderimiz işçi sınıfıyla birlikte" diyerek saflarını çoktan belirlediler bile.

Komünistler sermayenin ehlileştirme, öncüsüz bırakma, demokratikleşme saldırıları karşısında yenilmek şöyle dursun -bu süreçten yeni mevziler kazanarak çıkmışlardır. Kürdistan devrimi ise tüm görkemiyle ortadadır.

Demek oluyor ki Türkiye, bu tür ideolojik ve örgütsel saldırıların boşa çıkarılmasının çok daha kolay olduğu bir coğrafya. Yeter ki komünistler ve ileri işçiler üzerlerine düşeni yapsınlar.

Sosyal ekonomik konsey, japon sendikacılığı ya da çağdaş sendikacılığın bir tür ulusal düzeyde merkezileştirilmiş biçimidir. Bu plana göre işçi-işveren ve hükümet temsilcileri ücret ve çalışma şartlarını bu konsey aracılığıyla ulusal düzeyde "uzlaşma ve dialog" yoluyla prensibe bağlayacaklar.

Sosyal ekonomik konsey, kriz içindeki sermayenin ve onun devletinin bir çırpınışı, batmamak için sendika bürokratlarının hizmetinden daha sistemli yararlanma istekleridir. Bu bir tür ambalajlı yeni bir Yüksek Hakem Kurulu yöntemidir.

İşçi, işveren ve hükümet temsilcilerinin çalışma ve ücret koşullarından nasıl "dialog" yürütüp uzlaşacaklarını merak edenler, hele hele çağdaş sendikacılık, Japon sendikacılığı, sosyal ekonomik konsey konusunda hala saf hayaller besleyenler, YHK dönemini hatırlasınlar.

Milli uzlaşma değil, sınıf mücadelesi! Çağdaş sendikacılık değil, sınıf sendikacılığı! Bir parça ücret kırıntısı değil, sosyalist sınıf iktidarı!

"Demokrasi Platformu" tuzağı

Sermaye iktidarının devlet terörünü ve hak gasplarını artırdığı, işçi ve emekçi yığınlarda ise buna dönük tepkilerin yoğunlaştığı dönemlerde, başını burjuva liberallerinin veya sendika bürokratlarının çektiği bazı platformlar çeşitli isimler adı altında ortaya çıkıyorlar. Hoşnutsuz kitlelerin ileri sürdüğü taleplere sahip çıkıyor görünerek, mücadelenin düzen sınırları dışına çıkmasını engelliyorlar. Bu tür çabalar sermaye iktidarına bir süre nefes aldırıyor.

Sermaye iktidarı bugün, her yönden büyük bir tıkanıklık yaşıyor. Tıkanıklığı aşmak için de işçilere, emekçilere ve Kürt halkına azgınca saldırıyor. Burjuva partiler kitlelerin güvenini kazanabilmek için bol vaadlerde bulunuyorlar, ama sonuçta hiçbirini yerine getiremiyorlar. Aksine, bu vaadlerin gerçekleşmesini isteyenleri, Ankara'da olduğu gibi devlet terörüyle susturmaya çalışıyorlar. Bu ise kitlelerin burjuva partilerinden umutlarını kesmelerine ve düzen dışı arayışlara yönelmelerine yolaçıyor.

Eskiden bu gibi durumlarda kitleleri tekrar düzene bağlayan sosyal demokrasi, bugün artık bu görevini yapamıyor. O artık yıpranmış, tükanmış ve yığınlar için umut olmaktan çıkmıştır. İşte böyle bir durumda, kitle örgütlerinin başındaki burjuva liberalleri ve bürokratları düzenin imdadına yetişiyor. Son günlerde Türk-İş tarafından gündeme getirilen işçi partisi tartışmaları ve işçi kurultayları bunun örnekleridir. Sermaye iktidarı bu tür girişimlerle işçi sınıfının tepkilerini ve düzen dışı yönelimlerini saptırmaya, tekrar düzeniçi kanallara çekmeye çalışıyor.

Bu tür girişimlerden biri de, geçtiğimiz günlerde ülke çapında bildiri dağıtarak ve afiş yapıştırarak gündeme giren Demokrasi Platformu'dur. Bu platform Türk-İş, DİSK, Hak-İş ve Kamu Çalışanları Platformu dahil 19 örgütten oluşuyor. Amacını da dağıtılan bildiride *"çalışma ve yaşam koşullarının iyileştirilmesi, ülkemizde demokrasinin tüm kurum ve kurallarıyla yaşama geçirilmesi"* olarak açıklıyor. Dolayısıyla platform, düzenin aşırılıklarına karşı mücadele etmeye ve kitlelerin düzene olan öfkelerini bu aşırılıklara yöneltmeye çalışıyor. Çünkü bunların "demokrasi" dedikleri şey, güdük bir burjuva demokrasisinden başka bir şey değildir. Oysa işçi ve emekçiler için gerçek demokrasi bu düzende değil, ancak bu düzenin yıkılmasıyla kurulacak başka bir düzende, sosyalizmde olabilir. Bizi sömürenlerin iktidarda olduğu bir ülkede bize düşen demokrasi değil, ancak bizzat devlet eliyle yürütülen baskı ve terör olabilir. İşte bu platform bu canalıcı gerçeği kitlelerin gözünden kaçırarak onların önüne sahte bir mücadele platformu koyuyor. Böylece bir zamanlar sosyal demokrasinin oynadığı rolü oynamaya çalışıyor.

Bugün kitleler büyük sorunlar yaşıyorlar. Bu sorunlara karşı mücadele etmek için elbette çeşitli kitle örgütleri biraraya gelerek platformlar oluşturmalı ve birleşik mücadele yürütmelidirler. Fakat burada önemli olan, bu platformların kitlelere nasıl bir mücadele hattı gösterdikleridir. Yani onları düzene ve devlete karşı mücadeleye yöneltmeyi amaçlayıp amaçlamadıklarıdır. Oysa mevcut Demokrasi Platformu, kitlelerin önüne tam bir tuzak olarak çıkıyor. Kitlelerin tepkilerini düzene değil, onun bazı uç aşırılıklarına yöneltiyor. Buna şaşmamalı, zira platformu oluşturanların tepki duydukları düzenin kendisi değil, sivrilikleridir.

Bu çok açık olarak bildirideki perspektifte görülebiliyor. Platform yaşanan tüm sorunların çözümünü "demokrasi"de görüyor. Yani bazı politik aşırılıkları giderilmiş bu kapitalist barbarlık düzeninde...

Kürt sorunu konusunda ise kardeş Kürt halkının haklı ve meşru istemleri konusunda açık bir tavır almak yerine, *"terörün her çeşidine karşı olan örgütlerimiz"* diyerek sömürgeci politikalar karşısında teslimiyet gösteriyor. Devletin Kürdistan'da sürdürdüğü sömürgeci, kirli savaşa açıktan cephe almıyor. Kürt halkının kendi kaderini tayin hakkını savunmuyor. Hatta bu bakış açısıyla bazı burjuva partilerinin bile gerisine düşüyor. Kısaca olaya devletin resmi politikası çerçevesinde çözüm öneriyor. Böylece de Kürt halkının haklı mücadelesine sempati duyan ya da duymaya başlayan kitleleri tekrar devletin yanma çekmeyi hedefliyor.

Sonuç olarak diğerleri gibi bu platform da işçi ve emekçilerin önünde bir tuzaktır. Bu noktada buna tavır alınmalı ve teşhir edilmelidir.

AKGÜNDÜZ Direnişi: Yenilgi öğretmen

Akgündüz işçileri iki aylık direnişten sonra toplu bir durum değerlendirmesi yaparak, direnişi sona erdirmeye karar verdiler. Bunda belirleyici birkaç nedene dikkat çekmeyi önemli buluyoruz.

Birincisi, direnişin başlamasıyla tümüyle duran üretimin başka fason atölyelerde sürmesi ve buna müdahale edilememesi. İkincisi, direnişin baştan itibaren fabrika dışında gerçekleşmesinin sonucu olarak, süreç içerisinde direnişçilerin büyük bölümünün direnişten uzaklaşması, direnişin bütün yükünün 35-40 kişilik işçi kitlesi tarafından taşınması. Üçüncüsü, politik ve ekonomik desteğin yeterince gerçekleşmemesi.Ve son olarak, sendikal örgütlenmenin başarı şansını deveye hendek atlatmaktan daha güç hale getiren üyelik ve yetki prosedürü.

Akgündüz kapitalisti sendikalaşmayı Bölge Çalışma Müdüründen öğreniyor! Üye kayıt tarihlerinden birkaç gün önce işçilerin iş akidlerini fesh ettiğini bildiren bir belge hazırlayarak böylece "hukuki meşruluğu" garantiye alıyor. "Ben bunları işten çıkardıktan sonra sendikaya gitmişler" diyor.

Bu durumu B.Ç. Müdürlüğü önünde üyelik fişlerini yakarak protesto eden direnişçiler, işverenin baştan beri yaptığı işe yeniden alma (sendikasız tabi ki) önerisini kabul ederek işbaşı yaptılar. Şu anda fabrika üç ayrı taşeron firmaya bölünmüş durumda. Okmeydanı, Gazi Mahallesi, Güven Sanayi Sitesi gibi bir kaç yerde işverenin kendi kurduğu fason atölyelere dağıtıldılar Akgündüz işçileri. Birkaç işçi bunu "onur meselesi" yaparak işe başlamayı kabul etmediler.

Ancak direnişi sürdüren işçilerin hemen tamamı, daha kötü bir sonuçtan duydukları endişeyle, işbaşı yapmanın daha doğru olduğuna karar vermiş bulunuyorlar. Yeni bir örgütlenme girişimine bu kez sermaye yasalarını ve devletini daha iyi tanımış olarak hazırlanıyor Akgündüz işçileri.

Topkapı Bölge Komitesi

Satürn Tekstil işçileri direniyor

Esenyurt yolu üzerinde bulunan Satürn Tekstil Fabrikası'nda bayan pantolon, etek ve gömlek üretimi yapılıyor. Sekiz aylık bir faaliyeti olan işyerinin başında bir Alman kapitalisti ve % 20 sermayeli bir Türk kapitalisti bulunuyor. Bunlar işçileri hiçbir sosyal hak vermeden azgınca sömürüyor. Üretilen mallar Almanya'ya ihraç ediliyor.

Bir süre önce 143 işçiden 120'si DİSK Tekstil sendikasında örgütlenmişti. İşçilerden ikisi öncülük ettikleri için işten atılmış, bunu 6 işçinin atılması izlemişti. 25 Ocak sabahı işe geldiklerinde fabrika kapısında polis barikatı ile karşılaşan işçiler 17. maddeden işten atıldıklarını öğrendiler. Fabrika önünde mesai bitimine kadar bekleyerek direnişi başlattılar. Ertesi gün fabrikanın kapısına dayanıp direnişe devam ettiler. Direnişi ziyaret ettiğimiz 26 Ocak günü, işverenin birkaç usta ve şef kadrosu bir minibüsle ütülenecek işleri fason atölyesine götürdüler. Durumu sezen direnişçiler minibüsün peşine takılarak fason atölyesine müdahalede bulundular. Atölyedeki işçilerin, "patron kabul etse de biz bu işi yapmayız" demesi üzerine, mallar geri geldi.

Satürn işçilerinin 22 kişilik bir komiteleri var. Bu komite direnişi örgütlemek için işbölümü yapmış. Bir sözcü seçmişler. Ziyaretimiz sırasında bizi sözcü ile tanıştırıp bilgi verdiler. İşçilerin büyük çoğunluğu fabrika çevresinde oturuyor. Servisleri de yok zaten. Kadın-erkek aynı oranda ve hemen tamamı genç işçiler. Daha direnişin 2. gününde demokrasiyi, devleti sorgulamaları özel bir anlam taşıyor. Birçok basın yayın kuruluşuna haber verdikleri halde yalnızca *Gündem*'in ilgi göstermesi nedeniyle "boyalı basına" tepki duyuyorlar. İnter Star'ın demokrasi havariliğinin nasıl kendinden ibaret olduğu vb. konularda öfkelerini dile getiren bayan işçilerin yansıttığı politik düzey, direnişin taşıdığı potansiyeli gösteriyor. Sendikal örgütlenme ve direnişin öncülüğünü yapan politikleşmiş birkaç işçinin varlığı büyük bir şans **Satürn** işçileri için.

Acil ihtiyaçlarını sorduğumuz direnişçiler, politik ve ekonomik destek taleplerini dile getirdiler. Biz de hemen orada kendilerine 75 bin liralık sembolik bir bağışta bulunduk. Direnişleri süresince dayanışmamızı değişik biçimlerde sürdüreceğimizi belirterek yanlarından ayrıldık.

Bir grup Ekimci işçi

Ankara eylemine vahşi saldırı

13 Ocak Ankara vahşeti ilk değildir. Sendikal mücadelenin başından beri devlet, bu burjuva iktidar merkezinde, kamu çalışanlarının başkaldırısına tahammül göstermedi. Her eyleme vahşice saldırdı. Kamu çalışanları her eylemlerinde dayak ve gözaltını yaşadılar. Sonuçta bu sene de bu "gelenek" değişmedi. Diğer illerde eylemler, Tüm Bel-Sen'in ifadesiyle "şenlik" biçiminde geçerken, Ankara'da sınıf savaşının gerçek yüzünü tüm çıplaklığıyla ortaya seren çatışmalı bir eylem daha yaşandı.

Sermaye iktidarının sözcüleri ise, Ankara'daki terörü kendileri yarattığı halde, timsah gözyaşları dökerek olayı "kınadılar". Saldırı emrini bizzat veren T. Çiller, kamu çalışanlarına, olaydan üzüntü duyduğunu belirterek, bundan sonra polisin kendilerine kaba dayak yerine Avrupa'daki gibi daha inceltilmiş yöntemlerle müdahale edeceğini söyledi. Ayrıca ek zam vermeyi düşündüklerini söyleyerek tepkileri bastırmaya çalıştı. M.Karayalçın ise, kamu çalışanlarından özür dileyerek düzenin ve devletin sosyal demokrat suratını gösterdi. Ve gene, artık kimsenin inanmadığı, grevli toplusözleşmeli sendika hakkı vereceğiz gibi ikiyüzlü laflar etmeyi sürdürdü. Diğer parti liderleri de bu konuyu günlerce tartıştılar, kamu çalışanlarının ne kadar haklı olduğunu keşfettiler. Sonuçta dayak olayını tam bir "memleket meselesi" yaptılar. Öyle ki, her eyleminde devletin teröristliğini görmeye alışmış olan kamu çalışanları bile bu duruma şaşırdılar.

Açıktır ki burjuva partilerinin bu gösterisi kesinlikle içten değildir. Zaten bir kaç gün içinde de bu net olarak görülmüştür. Ek zam rafa kaldırılmış, grevli toplusözleşmeli sendika hakkı komisyonlardan birine havale edilmiştir. Bununla da kalınmamış, önce "para depremi" ve ardından resmi devalüasyonla, ve ardı arkası kesilmeyen zamlarla, tüm emekçiler gibi kamu çalışanlarının sırtından yeni vurgunlar vurulmuştur. Dolayısıyla bu şarlatanların tek derdi, dayak olayını yerel seçimler için kullanarak kamu çalışanlarının oylarını kendi partilerine akıtmaktır.

Bu olay kamu çalışanlarına, en basit haklar için mücadelenin bile nasıl da devlet terörüyle karşılaştığını göstermiştir. Kamu çalışanları sınıf mücadelesinin hiç de şenlik olmadığını ve olamayacağını görmüşlerdir. Yeni bir mücadele yılına daha giren kamu çalışanları, tüm bu deneyimlerin ışığında sınıf mücadelesindeki yerlerinin bilincine varmalıdırlar. Örgütlerini de bu yer ve konuma yaraşır birer mücadele merkezi haline getirmelidirler. Bunun için de öncelikle sendikalarındaki yeni dönem bürokratlarını defetmelidirler.

Kadıköy'de memur eylemi

Saat 12.00 olmasına rağmen Kadıköy Belediyesi önünde 100-150 civarında memur ancak vardı. Bu sebeple 12.00'den 13.30'a kadar bir zaman dilimi bekleyiş süresine dönüştü. Önce Kadıköy Belediyesi önünde toplanacaklar, sonra da iskeleye kadar yürüyeceklerdi. Burada bir basın açıklaması yapıp dağılmaları planlanmıştı.

İlk kuşlamamızı bu bekleyiş anında yaptık. Emekçiler tarafından ilgiyle karşılanırken, sivillerin ve kimi kortej görevlilerin başka bir biçimde ilgi odağı olduk. Bekleme anındaki düzensizlik, belirsizlik havası Kadıköy iskelesine doğru yürüyüşe geçildiği sırada büyük ölçüde değişti. Gerçekten binlerce memur katılmıştı eyleme. Kadıköy caddeleri memurların sloganlarıyla özgürleşti sanki. "Yaşasın halkların kardeşliği!" , "Devlet güdümlü sendikaya hayır!", "İşçi memur elele genel greve!", "Toplu sözleşme hakkımız grev silahımız!" memurların hararetle attıkları sloganlardı.

Kortej etrafında toplanan kalabalık, büyük bir ilgi ve heyecanla yürüyüşü izliyordu. Ve hemen herkesin memurların eylemleri, talepleri, hükümetin tavrı üzerine kendi aralarında tartışmaya başladıkları görüldü. Halk yürüyüş boyunca memurların haklı taleplerinden yana olduğunu alkışlarıyla, sevinç gözyaşlarıyla, yer yer sloganlarına katılımıyla, ya da bir demet çiçek verişiyle vb. gösterdi.

İkinci kuşlamamızı basın açıklamasının yapıldığı iskele meydanında yaptık. Kimi emekçiler "Ekimciler yine işbaşındalar" derken gözlerindeki parıltı ve dudaklarına yayılan gülümseme görülmeye değerdi. Hemen kendi aralarında tartışmaya başladılar bu emekçiler.

"Kirli savaşa alet olma!", "Askere gitme!", "Kürt ulusuna ayrılma hakkı!", "Özgür Birleşik Sosyalist Cumhuriyetler Birliği için ileri!" vb. içerikli kuşlamalarımızla dönemin acil görevlerine emekçilerin dikkatini bir kez daha çektik.

Başak ERDEM

Ocak-Temmuz kısırdöngüsünü kıralım!

Kötü gelenek bu sene de bozulmadı. Kamu Çalışanları Platformu yine bir günlük eylem kararı aldı. Daha fazlasına cesaret edemedi. Karar doğrultusunda başta İstanbul ve Ankara olmak üzere bir çok il ve ilçede, çeşitli işkollarında iş bırakmalar, topluviziteler vb. yaşandı.

İstanbul'da sağlık işkolunda, başta Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Şişli Etfal Hastanesi, Taksim İlkyardım Hastanesi, Bakırköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesi olmak üzere bir çok işyerinde iş bırakmalar yaşandı. Fakat işyeri bahçelerindeki yürüyüşlere katılan sayısı azdı. 100-200 arası çalışan yürüyüşlere katıldı.

Hastane bahçelerinde yürüyüşler yapıldı. Atılan sloganlar, "Kahrolsun ücretli kölelik düzeni!", "Devlet güdümlü sendikaya hayır!", "İşçi-memur elele genel greve!", "Devlet terörüne son!" vb.

Maliye işkolunda da İstanbul'da, Eminönü, Sirkeci, Beyazıt, K.M.Paşa, Bakırköy, Kadıköy, vd. bir çok işyerinde iş bırakma eylemi gerçekleştirildi. Bazı işyerlerinde sokağa çıkılarak halaylar çekildi.

13 Ocak eyleminin olumlu yanı, tüm sendikaların eylemlere katılmasıdır. Bu sene sağlık, belediye, eğitim, maliye, adliye, PTT, denizyolu, demiryolu, enerji vd. işkollarında işbırakma eylemleri yapıldı. Ayrıca Fatih ve Kadıköy'de eylemler merkezileştirildi.

Fatih Parkı'ndaki eyleme 6-7 bin civarında katılım oldu. Kamu çalışanları iki koldan, pankartlı-sloganlı yürüyüşle eylem yerine geldiler. Eylem bir miting havasında geçti. Platform adına konuşmalar yapıldı, sloganlar atıldı. Eylem halaylar çekildikten sonra bitirildi. EKİM; özelleştirme, askerlik, grevli ve toplusözleşmeli sendika konularını işleyen yaygın bir kuşlama yaptı. Kadıköy'deki eyleme ise 3-4 bin civarında katılım oldu. Eylem, yapılan yürüyüşten sonra Kadıköy Belediyesi önünde gerçekleştirilen mitingle sona erdi. EKİM burada da yaygın kuşlamalar yaptı.

13 Ocak eylemi İzmir'de de geniş katılımlı ve coşkulu geçti. Yeşilyurt Devlet Hastanesi'ndeki eyleme üç bin civarında kamu çalışanı katıldı. Yapılan yürüyüşten sonra çıkış kapısı önünde eylem sona erdi. Diğer hastanelerde ve Konak Belediyesi önünde de eylemler yapıldı.

13 Ocak eyleminden sonra tekrar bir sessizlik döneminin başlaması büyük bir olumsuzluktur. Kamu çalışanlarının uzun süreli mücadele etme noktasındaki zayıflıklarını ve Ocak-Temmuz kısırdöngüsünü kıramadıklarını göstermektedir. Kamu Çalışanları Platformu da bu zayıflıktan yararlanarak Sonrası için bir eylem takvimi ortaya koymadı. Oysa gelinen süreçte birer günlük eylemlerle haklarımızı almamız mümkün değildir. Sermaye iktidarını 6 ayda bir gün yaptığımız eylemlerle geriletemeyiz. Uzun süreli iş bırakmalar, direnişler örgütlersek ve tüm işkolları katılırsa haklarımızı söke söke alabiliriz. Bu sebeple sabırla, daha yoğun ve net bir perspektifle çalışmalarımızı sürdürmeliyiz. Kitle çalışmasına büyük önem vermeliyiz. Ve artık eylemlerimizi günlerce, haftalarca sürdürebilmeliyiz.

Bu görev öncü ve komünist kamu çalışanlarının omuzlarındadır.

Ekimci Kamu Çalışanları

Sermaye düzeninin gerçek yüzü bir kez daha görüldü

13 Ocak'ta yüzlerce sivil ve resmi polisin işgal ettiği, giriş çıkışları tuttuğu Sakarya Caddesi'ne, kamu çalışanlarının eylemi sığmadı. Kitle, polisin saldırılarına devlet terörünü lanetleyen sloganlarla karşılık verdi. Kamu çalışanları büyük bir kararlılıkla direndiler.

Devrim ile karşı devrimi ayıran hat, ateş hattıdır. Şimdilik coplarla ve kalaslarla saldıran, panzerle dağıtan düzen kuvvetleri yakında bunlarla yetinmeyecek. Kitle yediği dayağa ve uğradığı hakaretlere rağmen, şimdi daha ateşli ve sert gösterilerden yana. Burjuva düzen gerçek yüzünü başkent gibi bir yerde en iyi şekilde gösterme durumuna gelmiştir. Yarından çok endişeli bir hali var. Gelecek güzel günlere sıkı şekilde hazırlanmalıyız. Planlı programlı ve sınıf hedefli bir çalışma uzun vadede bizi yarınlara bağlayacaktır. Tüm yoldaşların binbir fedakarlıkla yarınlara asılması ve bugünün kucaklanması devrimimiz için vazgeçilmez önemdedir.

S. K/ Ankara

Düşman saldırılarına hazırlıklı olalım!

Militan ve kurallı bir siyasal faaliyet

Bugün örgütümüz tüm alanlarda geçmişe oranla oldukça yaygın bir politik-pratik faaliyet yürütmektedir. Kuşkusuz ki, bu faaliyet düşmanın da ilgisini çekiyor, düşman çalışmalarımızdan büyük bir rahatsızlık duyuyor. Çağrı ve mesajlarımızın işçi ve emekçilere ulaşmasını engellemek için, kin ve saldırganlıkla bize yöneliyor.

Karşı devrimin kolluk kuvvetlerinin artan bir hırsla faaliyetlerimize yönelmesinin özel bir anlamı var. Örgüt olarak illegal yöntemlerde ısrar ediyoruz, faaliyetimizi çok büyük ölçüde bu yöntemlere dayandırarak sürdürüyoruz. Düşmanın denetim olanaklarını mümkün olduğu kadarıyla ortadan kaldırıyor, ihtilalci çizgimizden en ufak bir taviz vermiyoruz.

Masum bir hak arayışı bir yana, düşünce açıklamanın dahi suç sayıldığı ve ağır cezai yaptırımlara konu edildiği bir ülkede mücadele ediyoruz. Üstelik örgütümüz, birçok grubun atalet içinde bulunduğu koşullarda, devrimci düşünce ve eylemin bugünkü düzen koşullarında tek özgür alanı olan yeraltı çalışmasında ısrar ediyor. Deyim uygunsa, bu konudaki "pervasızlığını" düşmana inat sürdürüyor. Buna düşmanın seyirci kalacağı veya daha fazla tahammül göstereceği düşünülemez.

Karşı devrimin terör ve cinayet timleri yoğun bir politik-pratik faaliyet yürüten örgütümüze sessizce pusular hazırlıyor. Bugünkü görece sessizliğe rağmen, düşmanın şu günlerde bize dönük bir hareketlilik içinde olduğu kesindir. Zira yoğun bir politik faaliyet yürüttüğümüz şu dönem, aynı zamanda seçim dönemine, Newroz ve 1 Mayıs öncesine denk düşmektedir. Her türlü muhalefeti bastırmak, susturmak ve yoketmek için büyük bir gayret harcayan düzenin kolluk kuvvetlerinin, düzen dışı politik faaliyeti pervasız bir terörle engellemeye çalışacağından kuşku duyulmamalıdır.

Bu duruma hazırlıklı olmalıyız. Tüm örgütlerimiz, özellikle de pratik faaliyet içindeki militanlarımız, illegal çalışmanın ilke ve kuralları konusunda her zamankinden çok daha titiz olmalıdırlar. Düşmanın seferberliği, militanlarımızdan örgüt ve illegalite kurallarına tam bir sadakat istediği gibi, uyanıklık ve yaratıcılık da gerektirmektedir. İlke ve kurallar konusunda titizlik ve düşmanın yönelimlerine/olası saldırılarına karşı uyanıklık, yalnızca faaliyetin pratik işlerle sınırlı boyutunda değil, tüm alan ve süreçlerinde elden bırakılmamalıdır. Zira düşman, salt pratik faaliyet yürüttüğümüz zamanlarda değil, çalışmanın her aşamasında bize ulaşmaya çalışacak, saldırıya kapı aralayabilecek en küçük bir dikkatsizliği dahi yakalama/kullanma peşinde olacaktır.

Yoğun ve yaygın politik-pratik faaliyet dönemleri genellikle sık ve çok sayıda örgütsel buluşmanın gerçekleştirildiği dönemler olarak yaşanmaktadır. Randevu trafiğini mümkün olan en asgari düzeyde tutmaya dikkat ettiğimiz koşullarda dahi, yine de normal zamanlardan daha fazla sayıda buluşmanın gerçekleşmesi, faaliyetin yürütülmesi açısından çoğu kez kaçınılmazdır. Çok özel durumlar (fiili saldırı ve operasyonlar gibi) yoksa eğer, çalışmanın yoğunluk ve hızından taviz veremeyiz, vermemeliyiz. Nedir ki, böylesi dönemlerde olası riskleri minimum düzeye indirecek önlemler alınmalı, yeni, yaratıcı ve etkili tedbirler bulunmalıdır. Örgütsel buluşmalara büyük bir dikkat göstererek gitmek, randevu yerlerini son derece özenli saptamak, buluşmaları uygun biçimlerde gerçekleştirmek, randevu aralarını kendimizi kontrol olanağını verecek tarzda uzun tutmak... Bunlar en başta gelen ve en ufak bir esneme affetmeyen kurallardır. Düşmanın olası bir takibinin olup olmadığı konusunda emin olmalıyız. En küçük bir gevşekliğe, rastgeleciliğe, hele keyfiyetçiliğe hiçbir biçimde izin vermemeliyiz.

Karşımızda açık kapı yakalamak ve bize saldırmak için atakta olan bir düşmanın durduğunu akıldan çıkarmamalıyız. Bu tür dönemlerde yoğun bir randevu trafiğinin yaşandığını düşmanın da bildiğini unutmamalıyız. Böylesi dönemlerde düşman daha sistemli çalışır. Son derece sinsi, hesaplı ve planlı davranır. Bizi en zayıf yanımız ve alanımızdan gafil avlamaya çalışır. Bu amaçla, örneğin deşifre olmuş militanlara yönelir. Bu unsurları takibe almaya ve onların üzerinden örgüte ulaşmaya çalışır. Bu nedenle düşman tarafından denetim altında tutulması muhtemel deşifre olmuş

yoldaşlar, öncellikle ve özellikle tedbirli olmalıdırlar. İleri örgüt birimleri bu tür yoldaşların durumunu değerlendirmeli, tedbirler almalıdırlar... Bu hem faaliyetin sürekliliği ve hem de örgüt güvenliği açısından şarttır.

Pratik faaliyete çıkan yoldaşlar üzerlerinde tek bir not, adres veya telefon numarası taşımamalıdırlar. Unutulmamalıdır ki, "düşmana tek bir çöp verilmeyecek" ilkesi yalnızca işkencede geçerli değildir. Örgütün güvenliği her koşulda büyük bir titizlikle korunmalıdır. Düşmana örgüt ilişkilerine ve sırlarına ulaşması için en ufak bir olanak tanınmamalıdır. Tüm komünist militanlar örgüt belgelerini ve notlarını yaratıcı yöntemlerle ve uygun yerlerde saklamalı, özellikle pratik faaliyete çıkan yoldaşlarımız mekanlarını tamamen "temiz" tutmalıdırlar. Bilinmelidir ki, en küçük bir dikkatsizlik veya rehavet örgüte karşı işlenmiş bir suç sayılacaktır.

Dikkatimizi çeken şüpheli bir kişi veya durumu çoğu kere bir örgüt ciddiyetiyle ele almıyor, gereken önemle değerlendirmiyoruz. Oysa genellikle önceden küçük bir ayrıntı veya tesadüf olarak farkedilen "garip" olaylar, kontrol ve tedbir elden bırakılınca ciddi bir polis saldırısına dönüşebiliyor. Siyasi polisin geçen Mayıs'taki saldırısı bu açıdan çok öğretici dersler içermektedir. Elbette ki, her ayrıntıya aşırı bir anlam yüklemek gerekmiyor. "Evham" biz komünist devrimciler için ciddi bir zayıflık sayılmalıdır. Ancak açıklayamadığımız, tesadüf olduğuna emin olamadığımız durumlar her zaman önemsenmelidir. Şüpheli bir durum, faaliyetimizin sürekliliğini bozmayacak şekilde, uygun kontrol ve tedbir mekanizmalarıyla vakit geçirilmeksizin aydınlığa kavuşturulmalıdır. En küçük bir rehavete kapılınmamalıdır.

Faaliyetimizin sürekliliği açısından, yoğun politik-pratik bir faaliyetin sürdürüldüğü dönemlerde çalışmanın azami ölçüde merkezileştirilmesi ve isabetli bir biçimde yönlendirilmesi özel bir önem taşımaktadır. Bu herşeyden önce faaliyetin denetlenebilmesi için zorunludur. Örgütsel buluşmalar, özellikle bu dönemlerde mümkün olduğunca denetlenebilir tarzda ayarlanmalıdır. Mahalli komiteler (İl komitesi, YK), komite ve pratik faaliyet yürüten grup sorumluları, faaliyetin her bir anı ve unsuru konusunda haberdar olabilmelidir. Bazı dağıtım gruplarımızın henüz oturmamışlığı, pratik faaliyete yeni katılan genç yoldaşlarımızın deneyimsizliği gözönünde tutularak, onlarla özel bir ihtimamla ilgilenilmelidir. Bugün henüz birçok yönüyle amatör olan dağıtım gruplarımızı yakın bir önderlik, denetim ve eğitimle, profesyonel dağıtım aygıtına dönüştürme perspektifi ile hareket etmeliyiz. Faaliyeti adım adım yönlendirmek, denetlemek ve olaylara hakim olmak, ortaya çıkabilecek herhangi bir aksilikte veya yeni bir durumda müdahale olanağına sahip olmak açısından da büyük bir önem taşımaktadır. Olası bir polis yönelişinde, olaya anında müdahale ederek saldırının boyutunu daraltabilir, hatta onu büsbütün önleyebiliriz. Mayıs saldırısı bu açıdan da öğreticidir. Takibin farkedilmesi sayesinde örgütümüz soğukkanlılık, yaratıcılık ve dikkate değer bir kıvraklık göstererek, toplu bir saldırıyı boşa çıkarmıştır. İstanbul örgütünü çökertmeyi uman düşman, avucunu yalamıştır.

Pratik çalışmanın titizlikle planlanıp/koordine edilmesi için uygun koşulları oluşturmalıyız. Toplantılarımızı güvenli mekanlarda gerçekleştirmek bir örgüt ilkesidir. MK'mızın bu kesin direktifi örgüt faaliyetinin sürekliliğini güvenceye almayı hedeflemektedir. "Uygun mekan yok" mantığının çalışmanın önünde bir engele dönüşmesi asla kabul edilemez. "Mekan sorunu"nu çözmek herşeyden önce bir sorumluluk, yaratıcılık, girişkenlik ve çaba sorunudur. Bir bütün olarak örgüt organları ve tek tek tüm komünist militanlar her türlü olanaklarını zorlayarak bu soruna kesin bir çözüm getirmek sorumluluğu ile yüzyüzedirler.

Pratik-politik faaliyetin verimli ve etkili sürdürülebilmesinin en temel koşullarından biri öncelikli faaliyet alanlarımızı belirlemektir. Faaliyet götüreceğimiz yerleri her bakımdan iyi tanımalıyız. Düşmanın kontrol imkanları, denetimi, giriş-çıkışlar, çevre vb. noktalara dikkat ederek gereken tedbirleri almalıyız. Pratik faaliyet için en uygun anlar saptanmalı, önceden belirlenen planlamaya, hız ve zamana uygun davranılmalı ve bunun dışına çıkan davranışlara izin verilmemelidir.

Faaliyetimizin başlıca alanı olan fabrika güzergahları ve işçi semtleri düşman tarafından neredeyse sürekli gözlenmekte/denetim altında tutulmaktadır. Oysa devrimci kararlılık ve onunla birleşen yaratıcılıkla karşı-devrimin en sıkı kuşatmasını dahi yarabiliriz. Riskleri en aza indiren tedbirler üzerine düşünmeli ve bunları uygulamalıyız. Örneğin faaliyet alanına denetlenmeyen

noktalardan ve ayrı ayrı girmek bir kural olmalıdır. Öte yandan faaliyet anında bizi herhangi bir duruma karşı uyaracak "gözcüler"miz mutlaka olmalıdır. İçerden gözcülere sahip değilsek eğer, gözcülük görevini çalışma grubundan yoldaşlar üstlenmelidir. Gözcümüz bizden önce faaliyet noktalarına ulaşmalı, çalışma alanını kontrol etmelidir. "Bir şey yok işareti"i alınır alınmaz, faaliyet planlanan şekilde gerçekleştirilmelidir. Faaliyet, kurallarına göre ve tam bir disiplin çerçevesinde yürütülüp/bitirilmelidir.

Önceden hesaplanmayan durumlarda ve olağandışı koşullarda grup sorumluları tam bir inisiyatifle ama sorumluca davranmalıdır. Grup üyesi yoldaşlar da bu inisiyatife riayet etmelidirler. Savaşan bir örgütte kural ve ilkelere tam bir bağlılık faaliyetin sürekliliği için ne denli önemliyse, anında müdahale kabiliyeti gerektiren durumlarda inisiyatif ortaya koymak da eylemin başarıya ulaştırılması açısından o denli önemlidir. Çalışma tarzımız her türlü mekaniklikten, hantallıktan, bürokratik anlayıştan uzak olmalıdır.

Eylem anında eylemin kendisi tartışılamayacağı gibi, her türlü bozucu davranışların da önüne geçilmelidir. Komünist militanların o anki tek kaygısı, tek çabası eylemi en mükemmel tarzda gerçekleştirmektir. Eylemin biçimine ve içeriğine yönelik eleştiriler varsa, bunlar sonraya, faaliyetin değerlendirildiği örgüt ortamlarına bırakılmalıdır.

Tüm çalışma grupları ve organlar her faaliyetin ardından durum değerlendirmesi için bir araya gelmelidir. Yaşanan eksiklik, hata ve zaaflar saptanmalı, gerekiyorsa yeni önlemler belirlenmelidir. Her birim ve gerekiyorsa tek tek yoldaşlar tüm faaliyetin ayrıntılı bilgisini içeren raporlarını düzenli bir tarzda örgüte iletmelidirler. Faaliyetin bilgisini, deneyimini, yarattığı etkileri ve çektiği olumlu/olumsuz tepkileri MYO'ya yansıtmak bir öteki örgüt görevidir. Bilginin merkezileşmesi ve yaşanan tek tek deneyimlerin örgütün kollektif bilincine dönüşmesi açısından her ikisi de özel bir önem taşımaktadır.

Komünist militanların ihtilalci ruhu ve enerjisi, tüm bu noktalarda azami bir titizlikle birleştiğinde mutlak bir başarının önünde hiçbir engel yoktur. Ancak yoğun ve yaygın bir faaliyet esnasında düşmanın/siyasi polisin eline düşmenin her zaman mümkün olduğu unutulmamalıdır. Bu tür olası kayıplara hazırlıklı olmalı ve faaliyetimizi kesintiye uğratmasına izin vermemeliyiz. Komünist militanlar açısından düşmanın karargahları yalnızca yeni bir mücadele alanıdır. Bilincimiz, irademiz ve devrimci sınıf kinimizle kaya gibi sert, kaya gibi yenilmez olacağız. Siyasi polisin fiziki ve manevi işkencesine direnmek pasif bir savunma çizgisi değildir. Aksine proleter sınıf savaşçısı açık bir mücadele tavrı benimsemeli, düşmanın suratına devrime olan inancını haykırmalıdır. Komünist militan, kararlılığıyla ve onuruyla düşmanı kendi kalesinde yenilgiye uğratandır.

Ser verip sır vermemek! temel ilkemiz budur. Faaliyet esnasında yakalanan militanlar asla ifade vermemeli, "susma hakkı"nı kullanmalıdırlar. Özünde hiçbir örgütsel bilgi içermese dahi her türlü belge, ifade ve özgeçmişin imzalanması gerçekte düşmana taviz anlamına gelecektir ve şiddetle reddedilmelidir. İfade konusunda esnek bir tutum, yalnızca ve yalnızca tesadüfi gözaltılarda ya da "suçüstü" olmayan durumlarda, daha açıkçası düşmanın örgüt kimliğimizle bağlantı kuramadığı durumlarda sözkonusu olabilir.

Olası bir yakalanmada savcılığa verilecek ifade ise önceden hazırlanmalıdır. Unutulmamalıdır ki yalnızca işkencehaneler değil, savcılık ve mahkemeler de düşmanın mevzileridir. Orada da bu kez yüzüne "yasa" ve "hukuk" maskesi geçirmiş aynı düşman durmaktadır karşımızda. Devrimci tutumdan en küçük bir taviz, işkencedeki direncimize gölge düşürecek en ufak bir zayıflık gösterilmemelidir.

Düşman karşısındaki tutum örgütte sürekli bir eğitim konusu olmalıdır. Özellikle genç ve deneyimsiz yoldaşlar bu eğitime büyük bir açlık duyuyorlar. Bu yalnızca yeni yoldaşlar nezdinde devrimci tavrın ayrıntılarıyla aydınlatılması açısından değil, militan bir örgüt kültürü, ruhu ve geleneği açısından da önemlidir.

Her komünist yoldaş akılda tutmalıdır; biz toplumdaki en devrimci ve tek tutarlı sınıfın temsilcileri olmak iddiasındayız. Bu aynı zamanda devrimci militanlıkta sağlam, sarsılmaz ve tutarlı bir kimlik ve kişilik demektir. Bu kimliğe ve kişiliğe sahip komünistler olmalıyız. Buna sahip olmayan, bunu kazanacak istek ve potansiyelden de yoksun olan zayıf unsurları örgüt saflarımızın dışına çıkarmalıyız.

Militan bir politik faaliyet için görev başına!

Geç kalmak seyirci kalmaktır!

MYO'nun 87. sayısında, Plaspen direnişini konu edinen "EKİM Bölge Komitesi: Geç kaldık ama seyirci kalmadık" yazısında ciddi hata ve eksiklikler var.

Plaspen işçilerinin sendikaya üye olmaları üzerine Plaspen kapitalistinin 68 işçiyi işten çıkartmasıyla; özellikle kadın işçilerin "ölmek var, dönmek yok" şiarıyla başını çektikleri direniş 21 Eylül günü başlamıştı. Fakat, sendikanın uzlaşmacı tavrı ve sınıf dayanışmasının gösterilememesi direnişi bir süre sonra yalnızlığa itmişti. Sonuçta da direniş kırılmıştı.

Tekoşin yoldaş bir yazısında "nerede bir Ekimci varsa EKİM oradadır" diyor, güzel söylüyor. Bir Ekimcinin bunu, siyasal faaliyetten toplumsal yaşamın tüm ayrıntılarına kadar yaşama geçirmesi gerekiyor. Ama, sorun sınıf hareketine müdahalede ortaya çıkıyor. Plaspen direnişine bir Ekimci olarak gidiyorsun, direnişi birlikte omuzluyorsun ama, oraya komite olarak, örgütlü olarak yönelmediğin sürece çabalar bir işe yaramıyor, kısırlaşıyor. Bölge komitesinin denetiminde, sistemli, planlı, ısrarlı ve her gelişen koşula tekabül eden yeni mücadele zeminleri üretilmediği sürece istediğimiz kadar uğraşalım, harcanan nankör bir çaba olmaktan öteye geçemiyor.

"Bir konuda net olmalıyız, işçi sınıfını siyasal mücadeleye ve sosyalizme kazanmayı ve örgütlemeyi pratik bir iş haline getirmeden, güçleri buna uygun düzenleyip seferber etmeden, örgütü oturtmak, yetkinleştirmek ve kendini yeniden üreterek zaafiyet alanlarını kurutmak olanaksızdır." (*Ekim*, Sayı: 87, Sınıf hareketinin gerçek örgütçüleri olalım)

Komünistler, direnişe, direniş henüz kıpkırmızı, kor halinde yanarken ideolojik-politik perspektifleri doğrultusunda şekil ve yön vermek durumundadırlar. Yoldaşlar Plaspen direnişine müdahale ettiler, bir emek sarfettiler. Ama ne zaman? Direnişin başlamasından 1,5 ay sonra. Sürekli işçi alımıyla üretimin % 80'lere çıkmasından sonra. Bizler, "bir şeyler yapalım" mantığıyla hareket edemeyiz. Sınıf hareketinin peşinden sürüklendiğimiz koşullarda "bir şeyler yapmış" olur, ilerlediğimizi zanneder, fakat aslında yerimizde sayarız. Yaşam bizleri sürüklememeli, biz yaşama müdahale edebilmeliyiz.

Ekim'de M. Coşkun ve M. Ali Bedir imzalı yazılarda vurgulanan "defalarca yapılan çağrılara rağmen, direnişe neden müdahalesiz kaldıkları?" sorusu orta yerde durmaktadır. Tersten savunmaya geçilmiş, son dönemde yapılan müdahale anlatılarak, her iki yazı sahibinin de 12 Kasım sonrasını bilmedikleri için "maddi bilgisizlik"ten dolayı "yeterince objektif bakmadıkları" ileri sürülmüştür. Bu iki yazı sahibinin bölge komitesinin yaptığı müdahalenin maddi bilgisine sahip olmayışları, komitenin direnişin başından itibaren nerede olduğu sorusuna perde çekiyor. Eleştiri oku, hedefini bulup deşmeden gerisin geriye gönderiliyor.

"Yer yer fazla sert bir üslupla" yazılmış olmasına gelince. Elbette ki, yoldaşlık ilişkilerimizi geliştiren, zedeleyici olmayan bir üslubu kullanmak durumundayız. Ama, bir bölge komitesinin bir direniş karşısında neden bir buçuk ay tavırsız kaldığı sorusu karşısında üslup artık ikinci planda kalıyor.

"Bugünden bakarak, yalnızca bizim değil, eleştiren yoldaşların da öğreneceği çok şey olduğu ortadadır" ne demek? Bir direnişe üretim yüzde 80'e, alınan işçi sayısı 150'ye ulaştıktan sonra nasıl müdahale yaparız mı, öğrenmemiz gereken?

Sorunun en önemli halkalarından biri de, "durumun kendisinin bir üst organda değerlendirilip, sorumlulukların teslim edilmiş" olmasındadır. Bundan komitenin zayıflıklarını, eksiklerini ortaya koyduğu anlamı çıkıyor. Ama madem durumun kendisi bir üst organda değerlendirilip, sorumluluklar teslim ediliyor da ardından "geç kaldık ama seyirci kalmadık" başlıklı, komünistler geç kalabilir ama böylelikle seyirci kalmış sayılmazlar anlamlı yazı nasıl yazılabiliyor?

En kısa zamanda zayıflıkların, zaafların tesbiti yapılıp, maddi temellerine inilip, kökleri kazınmalıdır. Bu tür tutumların bir çizgi, bir gelenek halini almasına izin verilmemelidir.

Aslında aşağıdaki alıntıda da görüldüğü gibi, sınıf mücadelesi ve komünistlerin görevleri konusunda MYO'da defalarca yayınlanan yazılar yeterli perspektifi sunmaktadır.

"Bu çerçevede komünistler, bugün zorlu bir sınavdan geçmektedirler. Devrimci perspektifteki sağlamlık, kitle hareketine devrimci bir müdahale inisiyatifi ile birleşmek zorundadır. Hareketin muazzam genişliği ile bizim bugünkü güçlerimiz ve olanaklarımız arasındaki uçurum başdöndürücü görünebilir. Sorun bu değildir. Sorun bizim

bu hareketlilikten ve onu izleyecek her yeni hareketlilikten en iyi biçimde yararlanarak bu mesafeyi adım adım kapatma yeteneği gösterebilmemizdir. Devrimci öncünün kitlelerle buluşması anlık ya da dönemlik değil, uzun ve zorlu bir siyasal mücadele sürecinin işidir. Bu bir sabır, soluk ve ısrar işidir. Bugünün olanaklarını, bazı ilk adımların basamağı haline getiremezsek, bu yarınki olanakları daha etkili ve verimli bir biçimde kullanma olanağından da kendimizi şimdiden mahrum etmek anlamına gelecektir". (*Ekim*, Sayı 78, Başyazı)

Derya IŞIK

Sağlam mevziler yaratmak devrimi kazanmanın güvencesidir

Çukurova: Sınıf hareketiyle Kürt ulusal hareketi arasında bir köprü

Çünkü: Sınıf savaşımında mevzilerin önemi ve savaşın düzenli, istikrarlı ve güvenli yürütülmesindeki yeri, dünya çapındaki tarihsel deneyimlerle fazlası ile kanıtlanmıştır. O halde biz sınıf savaşçıları da büyük fırtınaya hazırlıksız yakalanmamak için fırtına öncesi sessizliği iyi değerlendirmeliyiz. Bölgeler düzeyinde, bölgenin özellikleri, sınıf mücadelesindeki yeri, stratejik önemi ve taşıdığı potansiyel tahlil edilmeli. Ona uygun politikalar belirlenip, hedef konulmalıdır.

Bu çerçevede baktığımızda Çukurova denilince ilk akla gelen tarım sektörü ve Adana ilidir. Kürdistan'a sınır olması ile özellikle Kürt emekçisi için bir çekim merkezi ve işgücünü pazarlayabileceği bir alan olmuştur. Bu bölge sadece tarım alanında değil, başta tekstil çeşitli sanayi dallarında da gelişkin ve önemli bir işçi potansiyelini barındırıyor. Bu yönüyle de Adana Çukurova'nın kalbidir.

Bir yandan kapitalizmin, sömürücü ve kara dayalı karakteri gereği, her geçen gün yoksullaştırdığı kitleler, her gün artarak büyüyen işsizlik ve sefalet. Diğer yandan son on yıllık zaman diliminde Kürdistan ulusal özgürlük mücadelesinin aldığı boyut... Sermaye düzeninin ekonomik ve siyasal bunalımı aşmak için aldığı her tedbirin gerisin geri yeni bir bunalımın vesilesi olduğu açıktır. Sömürücü düzenin Kürdistan'daki ulusal mücadeleyi boğmak için başlattığı kitlesel katliamlar, köy yakmalar, göçe zorlamalar ve bölgeyi insansızlaştırma politikası beklenmedik karşı sonuçlar vermektedir. Özgürlük hareketini halk desteğinden yoksun bırakmak için bir halkın yerinden yurdundan edilerek Türkiye metropollerine göçe zorlanması, bugün düzenin açmazlarından biri haline gelmiştir.

Bugün Adana'nın nüfusunun yarısını Kürtler oluşturuyor ve yerinden yurdundan kovulmuş, kimi katliamlardan şans eseri kurtulmuş bu insanlar, düzene büyük bir nefret duyuyorlar. Adana'da Kürtler diğer uluslardan insanlarla iç içe geçmiştir. Devletin bütün provokasyonlarına rağmen Kürt-Türk düşmanlığı yaratılamamıştır. Bunun en önemli nedenlerden biri, yıllardan beri iki ayrı ulustan insanların insani ve ticari ilişkilerinin çok gelişkin olması ve bugün Kürtlerin ulusal mücadelesinin daha iyi anlaşılması ve haklı görülmesidir. Adana Türkiye ve Kürdistan arasında bir köprü görevi görmektedir. Bu stratejik konumundan dolayıdır ki, Kürdistan'da karakol basılsa Adana'da operasyon yapılıyor. Bugünkü konumu ile Adana Türkiye cephesinde özgürlük hareketi için kazanılmış en önemli mevzidir. Öyle semtler vardır ki, burjuvazinin kolluk kuvvetleri giremiyor ve denetleyemiyor. Bu bir gücün ifadesidir. Adana, komünistlerin Kürdistan'a müdahalesi için de kazanılması gereken bir mevzidir. Bu il ulusal hareket ile işçi sınıfının birliğinin sağlanabileceği en uygun alanlardan biridir. Bölgenin taşıdığı özellikler, barındırdığı potansiyel ve sınıf mücadelesindeki stratejik önemi gözetlenerek buna uygun politikalar izlenmelidir. Yaygın, militan ve ısrarlı bir siyasal çalışma ile hem sınıf hareketinde kök salmak, hem de ulusal mücadeleye anlamlı bir destek sağlamak, sınıf mücadelesinde önemli bir mevzi kazanmak hiç de zor olmayacaktır.

"Türk solu" imajını kırmanın yolu da buradan geçer. Bu anlamda son afiş, bildiri vb. propaganda materyallerimiz zamanında ve yerinde bir müdahale olmuştur.

A. Güney

İspanya'da genel grev

İspanya'da 27 Ocak günü hayat felce uğradı. Ülke bir baştan öbürüne kadar "Huelga General!" (genel grev) atmosferini yaşadı. "Sosyalist" gerçekte ise İspanyol tekelci burjuvazisinin sadık hizmetkarı Felipe Gonzales hükümetinin şantaj ve tehditlerine karşın, İspanyol emekçileri 24 saatlik genel grev eylemlerinden vazgeçmediler. Eğitim sektöründe katılımın % 100'ü bulduğu genel grev eylemi sırasında polis ve grevciler arasında yer yer bazı çatışmalara da tanık olundu. Sosyalist Felipe Gonzales'in seferber ettiği 135 bin polis grev sözcülerine saldırdılar.

Ekonomik yaşamın tüm sektörlerini kapsayan genel grev, hükümetin sözde işsizlikle mücadele için almak istediği yeni önlem paketine karşı emekçilerin kararlı bir cevabı olarak gündeme geldi. Aktif nüfusun % 24'ünün işsiz olduğu İspanya'da hükümetin öngördüğü önlemlerden bazıları şunlardır; günlük çalışma süresinin 9 ila 12 saate çıkarılması, işten atmalarda yasal engellerin kaldırılması, çıraklık yaş haddinin 16'ya düşürülmesi, ücretinin asgari maaşın altında ödenmesi ve ayrıca çıraklıkta sosyal güvenlik zorunluluğunun kaldırılması.Bu tür önlemlerin benzerleri İspanya'dan önce İngiltere ve Fransa'da uygulandı ve sonuçları biliniyor. Dolayısıyla amaç işsizliğe karşı mücadele değil Maastrich antlaşmasının öngördüğü sosyal kazanımları tırpanlamaktır, üretkenliği arttırmak, üretimin maliyetini düşürmek ve tüccarların kar hadlerini arttırmaktır. Grevin ardından Katalonyalı İşçi Komisyonları yöneticilerinden biri *"Avrupa düzeyinde bir genel grev örgütlemenin artık bir ihtiyaca dönüştüğünü"* vurgulaması isabetli bir tespittir.

Portekiz'de genel grev hazırlığı

Portekiz'de yeni ve güçlü bir grev dalgası yükselmeye başladı. Ülke ekonomisini Maastricht antlaşmasının saptadığı kriterlere uyarlamak için hükümetin yürürlüğe koymaya hazırlandığı önlemler paketine emekçilerden ilk somut tepkiler gelmeye başladı. 25 Ocak'ta kamu sektörü çalışanlarının başlattıkları grev yerel, bölgesel ve merkezi düzeydeki idare birimlerini felce uğratırken, hastahane görevlileri acil servis dışında işi bıraktılar, meteroloji servisi, üniversite ve liselerin kapıları kapalı kaldı. Belediye temizlik işçilerinin de eyleme katılmaları sonucu çöpler ülke çapında toplanamadı. Salı günü kamu sektöründe yapılan bu grevin başarısına iki gün sonra, Cuma günü, bir yenisi eklendi. Bu kez de tekstil sektörü çalışanları greve gittiler. Sanayi bakanının ücretlere % 3'ten fazla zam yapan işverenlerin enerji fiyatlarında yapılması öngörülen indirimden yararlanmayacaklarına ilişkin tehditi, eyleme katılımın daha da yoğun olmasına neden oldu. Bu genel grev serisinin işçi hareketine kazandırdığı eylemlilik dinamiği ülkede bir genel grev havasının oluşmasına yol açtı. Tabandan gelen baskılar karşısında, sendika bürokratları 26 Şubat'ta ülke düzeyinde genel greve gidilmesini kararlaştırdılar.

Geriye yalnızca isim ve amblem kaldı

FKP tümüyle sosyal demokratlaştı

Fransız Komünist Partisi 28. Kongre çalışmalarını tamamladı. Parti program ve tüzüğünde bazı değişiklikler yapıldı. Georges Marchais, 22 yıllık Genel Sekreterliği son bulmasına rağmen, son anda Politbüro'da kalarak ipleri elinde tutmaya devam etti. Parti sekreterliğine Marchais'nin vesayeti altında kalacağı tahmin edilen sağlık memuru Robert HUE getirildi. Yeni bir dönemin başlangıcı olduğu iddia edilse de, bu kongre aslında '60'lı yılların başında Maurize Thorez'ın başlattığı sürecin noktalanmasıdır. Fransız komünistlerinin tarihsel mirasına son bir sembolik darbe daha vuruldu.

Bugüne kadar gizlenme ihtiyacı duyulan artık açıkça savunulabilinir bir aşamaya gelindi. Kongrenin yaklaşık oybirliğiyle kabul ettiği yeni bildirge ve tüzükte partinin nihai hedeflerinden bahsedilmiyor. Nihai hedef önce devrimdi, ardından Fransız ulusu sosyalizm oldu. 80'li yılların başında değişime indirgendi ve bu sürecin doğal sonucu olarak 1994'te amaç sıfırlandı. İşçi sınıfının nicel olarak azaldığından

(Devamı s.5'de)

Meksikalı yerlilerin direnişi

60'a yakın lehçe konuşan 10 milyon kızılderili Meksika'da, özellikle de merkezde ve güneyinde yaşıyorlar. Binlercesi "vatan hainliği"nden "özel mülkiyet işgali"ne, "isyan"dan "başkasının özel mülkiyetine tecavüz"e, "devlet otoritesine küfür etmek"ten "ulaşım sistemine sabotaj"a kadar değişen suçlardan Meksika zindanlarında çürüyorlar.

Kızılderililerin topraklarını yeniden elde etmek için yürüttükleri mücadele sık sık katliamlarla ve zindanlara kapatılmalarla cezalandırılıyor. Rastgele suçlanan "zanlı" kızılderililer kendilerine tamamen yabancı bir dilde, İspanyolca yargılanıyorlar. Savunulmaları için avukat yoktur, çünkü ödeyemeyecekleri ücretler talep ediliyor. Sonuçta, yargıçlar, çoğu kez sadece biçimde yasal olan, bir dava görmek için, toprak sahipleri tarafından resmen satın almıyorlar.

Meksika'da kızılderililerin topraklarına el konması 500 yıl oluyor. Bu konuda onlarca kitap yazıldı. Ama, bir soykırımı andıran bu soyguna karşı mücadelenin hiçbir zaman kesintiye uğramadığını kavramak için Emiliano Zapata'nın 1910'da, Meksika Devrimi sırasında attığı çığlığı hatırlatmak yeterlidir: „Toprak ve özgürlük!"

Başkan Salinas de Gotare'nin hükümeti toprak dağıtımının sonunu ilan etti, zira "dağıtacak toprak kalmamış"! Aynı anda, asrın başındaki devrimden kalma bir miras olan ve yerlilerin topraklarının satışını yasaklayan anayasanın 27. maddesi değiştirildi ve böylece neo-latifundizmin yolu tamamen açıldı. Yani zengin toprak sahiplerinin yerlilerin topraklarına el koymalarının yolu! Toprak dağıtımının sonunun ilan edilmesiyle, kızılderililer ve topraksız köylüler toprak talep etme hakkından yoksun bırakıldılar. Eğer talep ederlerse veya daha önce kendilerine ait olan topraklara el koymaya yeltenirlerse, pek kutsal özel mülkiyete karşı suç işlemiş sayılacaklardır.

Politik haklardan yoksun, topraklarından kovulmuş Meksikalı yerliler değişik türden örgütlülükler aracılığıyla topraklarını ve doğal zenginliklerini korumaya çalıştılar. Yerlilerin Meksika hükümetinden bağımsız örgütleri görece yenidirler. '80'li yıllarda oluşturulan bu örgütler sistematik olarak baskı görüyorlar. Bu baskılar bazı önemli kazanımların elde edilmesini engelleyemedi. Bunun kanıtı, 1989 yılında IMF'nin finanse ettiği bir hidroelektrik baraj projesinin iptalidir. Proje, inşaat bahanesiyle, Guerrero eyaletindeki Balsas Nehri'nin vadisinde bulunan 15 köyde ikamet eden 200 bin Nahuas kökenli kızılderilinin sürgününü öngörüyordu. Yukarı Balsas'lı Nahuas Halk Konseyi'nde örgütlenen kızılderililer yürüttükleri kararlı bir mücadelenin ardından hükümet projesini iptal ettirdiler.

Kızılderililerin hükümete karşı silah elde ayaklandıkları Chiapas'da, haklarını pasif örgütlenmeler aracılığıyla savunmalarını imkansız kılan feodal bir yapı hüküm sürüyor. Bugün Meksika sayısız soykırımlarından bir tanesini daha yaşıyor.

Meksika hükümeti için kızılderililer sadece folklorik bir değere sahiptir. Meksika ordusunun Chiapas'da Maya kızılderililerine karşı sürdürdüğü katliam, bize Kuzey Amerikalı bir generalin şu sözlerini hatırlatıyor: *"Tek iyi kızılderili, ölü bir kızılderilidir."*

Miguel A. Gutierrez Avila
Antropolog/Meksika
(L'Humanite'den çeviren:
C. Kaynak)

Fransız sömürgelerinde genel grev

Fransız emperyalizmin Okyanustaki sömürgeleri, Fransız turizminin egzotik vitrinleri sayılan Güyan, Guadelup ve Martinik'te, emekçiler 25 Ocak günü Balladur hükümetinin ekonomik politikasını protesto etmek amacıyla genel greve gittiler. Basının, Balladur'ün popülaritesine gölge düşürmemek, metropolde dağınık ve kesik dalgalar halinde yayılan eylem dinamiğine ek bir ivme kazandırmamak için, Fransa'nın birer uzantısı sayılan bu ülkelerdeki işçi eylemlerini görmemezlikten ve duymamazlıktan geldi. Sözkonusu eylemin kamu sektöründe olduğu gibi özel sektörde de yoğun bir biçimde izlendiği ve yer yer katılımın % 100'ü bulduğu anlaşılıyor.

Hükümetin eğitim politikalarına karşı yürüdüler

Fransa'da dev gösteri

16 Ocak günü, Paris tarihinin önemli gösterilerinden birine daha tanık oldu. 1968'den bu yana bu ülkede ilerici potansiyel bu denli kitlesel bir gösteri örgütleyememişti. Parti, sendika, dernek vb. gibi yüzü aşkın örgütün çağrısı sonucu bir milyon civarında Fransız kronikleşmiş uyuşukluktan, bir anlık da olsa, kurtulmayı nihayet başarabildi.

Hükümetin eğitim sektöründe yürürlüğe koymaya çalıştığı yasa ve öngördüğü değişiklikleri protesto etmek ve reddetmek için sokaklara döküldü. Fransa'da eğitim sistemi ikili bir yapıya sahip. Birincisi, milyonların yararlandığı laik, ücretsiz ve herkese açık kamu sektörüdür. İkincisi ise bir avuç ayrıcalıklının çocuklarının eğitildiği ve Katolik kilisesinin vesayeti altında olan paralı, elitist özel okullardır. Bu iki sektör arasındaki ideolojik çekişme ve rekabet yeni değildir. Ancak son yıllarda bu rekabete eğitimle ilişkisi olmayan yeni bir boyut daha eklendi: Liberalizmin pazar mantığı! Burjuvazinin nihai hedefi epeyce yağlı ve büyük bir pazar olan eğitim sektörünü özelleştirmektir. Yıllardır yapılan değişiklikler, önerilen reformlar bu özelleştirme perspektifinin önünü açmayı hedefliyor. Özelleştirme planının önkoşullarını hazırlamak kamu sektörü ile özel sektör arasında bir rekabet ortamını kızıştırmaktan, kamu sektörünün araç, gereç ve personel olanaklarını kısıtlamaktan, eğitimin kalitesini düşürmekten ve sonuçta onu özel sektör karşısında zayıflatmaktan ve buna karşılık özel sektörün mali araç ve personel ihtiyaçlarını cömertçe karşılamaktan geçiyor.

Kamu sektörünün mali ihtiyaçları devlet bütçesinden, özel sektörünki ise çocuklarını bu okullara gönderenler tarafından karşılanır. Gelinen aşamada bu tamamen sulandırılmış bulunuyor. Devlet özel sektöre gittikçe daha fazla ödenek, sübvansiyon ayırıyor. Bu kesimde personel sıkıntısı çekilmezken, kamu okullarının kütüphanelerinde yer yer şemsiye ile gezildiği, öğretmen ihtiyacının karşılanmadığı, eğitimle ilgisi olmayanların çok düşük ücretle öğretmenlik yaptıkları, okul bahçelerinde açıktan esrar pazarlandığı görülüyor.

Şimdiki Balladur hükümeti eski yasayı değiştirerek belediyelerin ve yerel idarelerin özel okullara % 5 ile 10 arasında değişen kredi verme olanaklarını % 50 çıkarmak istedi. Geçmişte bu tür girişimlerin benzerleri yaşandı ve her defasında geniş tepkiler doğdu. Arasıra Milli Eğitim bakanları istifa etmek zorunda bırakıldı ve projeler geri çektirildi.

Balladur hükümeti geçmişte yaşanmış bu deneyimleri dikkate almadan mı böyle bir değişiklik yapmaya çalıştı? Kuşkusuz hayır.

Fransa'da kamu sektörünü, sol güçler, Komünist Partisi ve oldukça iki yüzlü bir biçimde Sosyalist Parti (tüm şef çocukları özel okullarda okutuluyorlar) savunuyorlar. Bu güçler uzun dönemdir adamakıllı dibe vuruyorlar. Hükümet bunların kitleleri geniş bir biçimde seferber etme kapasitesinde olmadıklarını düşündü. Bu genel olarak doğrudur.

İkinci faktör, Fransa'da sağcı iktidara karşı kendisini örgütlü ve politik olarak ifade eden doğru dürüst bir muhalefetin olmamasıdır. Komünist partisi güçsüzdür ve tümüyle sosyal-demokratlaşmıştır. Sosyalist Parti ise uzun iktidar yıllarında Fransız burjuvazisine hizmetlerinden dolayı kitleler nezdinde itibarsızdır.

Üçüncü faktör ise, Fransa'da varolan potansiyel muhalefet. İşsizlik, yoksulluk, sefalet atbaşı gidiyor. Dağınık bir biçimde de olsa oldukça yaygın bir mücadele de krizin gelişmesine eşlik ediyor. Grevler, yürüyüşler, sokak kavgaları, işyeri işgalleri, yöneticileri rehin almalar, işsiz gençlerin banliyölerde polisle çatışmaları vb, toplumsal hoşnutsuzluğun ve mücadele eğiliminin göstergeleri. 16 Ocak gösterisi bu birikimin ifadesidir.

İktidar bu mücadele potansiyelini tehlikesiz kanallara akıtmak istiyor. Süreç böyle devam ederse bu dağınık ve kesikli mücadele faktörleri bir gün mutlaka toplu ve merkezi bir biçimde kendisini ifade edecektir. Bunun iktidar açısından yaratacağı tehlikeyi tahmin etmek güç değil.

İktidar bu mücadele perspektifinin önünü tıkamaya, onu Sosyalist Parti'nin potasına akıtarak boğmaya çalışıyor. Bu nedenle 16 Ocak eylemine Sosyalist Parti marjinal bir delegasyon olarak katılmasına karşın, hükümet ve basını hep onu muhatap almayı tercih etmiştir. Ancak, mevcut hükümet sadece, Sosyalist Parti nin 1981'den 1993 Mart ayına kadar uyguladığı liberalizmin benzer bir versiyonunu sürdürüyor. Ve insanlar da bu politikanın somut sonuçlarını günü birlik yaşıyorlar. Dolayısıyla, burjuvazinin iğrenç politik manevralarla, suni desteklerle Sosyalist Parti'ye yeniden itibar kazandırması kolay olmayacaktır.

Marksist-leninist damarı güçlendirelim

EKİM'e merhaba yoldaşlar,

Türkiye bir devrim ülkesidir. Bu tespit çok anlamlı ve yerindedir. Ne yazık ki, devrim toprağı olan bu ülkede komünistler oldukça zayıflar. Marksizm öylesine sulandırılmış, revize edilmiş ki tanınmaz bir hale sokulmuştur. Gerek dünyada gerekse de ülkemizde sosyalizm önemli ölçüde prestij yitirmiştir. Bugün en bunalımlı bir dönemi yaşıyoruz. O halde komünistlerin sorumlulukları çok yönlü ve çok ağırdır. Bunun bilincinde olmak zorundayız. EKİM hareketi Türkiye ve dünya devrimi misyonuna uygun bir ihtilalci partinin ilk nüvelerini taşıyor. Sorun, buna uygun davranmak, bunu güçlendirmek ve bu misyona layık olabilmektir.

Yoldaşlarıma bu mektubumda bir kaç öneri ve eleştiri sunmak istiyorum. Hareketimiz olumsuz bir süreç yaşadı. Ancak bu Olağanüstü Konferans ile geride bırakılmıştır. Bazı mesafeler de kaydedilmiştir. Tüm eksikliklerle birlikte olumlu ve sevindirici bir gelişme seyri izleniyor diyebilirim. Bir komünist hareket için bunlar birer ilk adımdır. Asla bunlarla sınırlı olmamalı.

MYO'da olumlu bir gelişme seyri izleniyor. Özellikle son sayıda (87) S. Metin ve Devrim Ege yoldaşların önerileri çok anlamlı ve sevindiriciydi. Ege yoldaşın tamamıyla katıldığım önerilerine bir kaç şey eklemek istiyorum. Nasıl ki EKİM her yıl bir yeni yıl değerlendirmesi yapıyorsa, ayrıca yıllık kampanyalarını ve hedeflerini belirlemelidir. Önüne yeni görevler koymalı ve bunu dönem dönem denetlemelidir. Örneğin her yıl teorik-politik-örgütsel ve pratik faaliyetlerin bir değerlendirilmesi yapılmalı ve bu konuda yeni hedefler belirlenmelidir. Yeni atılımların belirlenmesi ve bunlara MYO'da yer verilmesinin çok faydalı olacağını düşünüyorum. Politik faaliyetin sonuçları da ayrıca MYO'da yer almalıdır.

Yoldaşlar bölgemiz genelinde hemen hemen tüm arkadaşların rahatsızlık duyduğu sorunlardan biri, alınan kararların zamanında yerine getirilmemesi alanında yaşanıyor. Buna karşı haklı bir tepki oluşuyor. Örneğin bir teorik derginin çıkmayışı, siyasal gazetenin halen çıkmaması, Olağanüstü Konferans kararlarının toplu çıkmaması vb. vb. Yoldaşlar, bir işi sıkı tutmadın mı, bir boşluk yaratıldı mı kendiliğinden uzun bir süreye sarkıp gider ve hiç beklemediğin sorunlarla karşılaşılır. Bunlar ciddi problemlere de dönüşebilir. Lütfen yoldaşlar, bunun önüne geçin! Artık böylesi problemler EKİM'de yaşanmasın. EKİM'de en büyük zayıflıklardan biri budur. Söylenenler zamanında yapılmalıdır. Yapılamıyorsa, en azından kendi tabanına bunun nedenleri yazılı olarak açıklanmalıdır. Güven ancak böyle sağlanabilir. Muhakkak ki aksamalar keyfi değil. Ancak bunların nedenleri bilinmediği sürece alttan alta bir tahribata yolaçmaktadır. Kronik bir hastalığa bürünmeden gerekli açıklamalar mutlaka yapılmalıdır.

Henüz kamuoyuna açıklanmamış da olsa, yurtdışında bir bağış kampanyası kararını sevinçle karşıladım. Bu faaliyetimizi kadrolar şahsında devrimci, komünist bir yarışa dönüştürmeliyiz. Örgütümüzün ciddi maddi sıkıntılar yaşadığı hepimizce bilinmektedir. Kampanyamızın disiplinli ve başarılı geçmesi için tüm olanaklarımızı seferber etmeliyiz. Hantallığa, kendiliğindenciliğe kesinlikle meydan vermemeli, faaliyetin uzun bir süreye yayılmasının önüne geçmeliyiz. En fazla 3 ay yeterlidir. Daha uzun bir süre hantallığı ve kendiliğindenciliği beraberinde getirecektir.

Evrim Akın
(İsviçre'den bir işçi)

EKİM'e ve önderliğine!

Yoldaşlar! Şu kısa mesajım sizleri kutlamak içindir. Ekim'in 88. sayısının başyazısını okuyunca öylesine bir mutluluk, öylesine bir devrimci heyecan duydum ki, içim içime sığmıyordu.

Artık EKİM zor dönemi önemli derecede aşmıştır. EKİM'in '94 yılı için önüne koyduğu görevler son derece isabetlidir. '94 Dönemeci, net ve tok perspektiflerle misyonun tazelenmesi demektir.

Sizin de vurguladığınız gibi hiçbir rehavete kapılmadan, bu perspektifler doğrultusunda hızlı adımlarla ilerlemek zorundayız. O halde devrimci sınıf partisini yaratmak için, hiçbir zorluk ve fedakarlıktan kaçınmadan görev başına!

Evrim Akın

Yurtdışı Örgütümüz 1 Şubat'tan itibaren yeni bir bağış kampanyası başlatmış bulunuyor. Yayınlanan bir bildiriyle kampanya yurtdışındaki işçi kitlelerine duyuruldu ve tüm Ekimcilere en ileri düzeyde katkı için çağrıda bulunuldu. Bildiriden bir bölüm yayınlıyoruz.

Devrim ve sosyalizm mücadelesinde EKİM'i destekleyin!

BAĞIŞ KAMPANYASINA KATILIN!

EKİM ihtilalci bir sınıf partisini ve proleter devrimi örgütlemek, bir avuç sömürücü zenginin düzeni olan burjuva iktidarı devirmek ve bir işçi-emekçi iktidarını kurmak için mücadele ediyor. Her adımını bu büyük ideal doğrultusunda atan ve anlamlı bazı ilk başarılar elde eden hareketimiz, '94 yılını bir dönemeç yılı olarak ilan etmiştir. Bu büyük bir iddia, büyük bir çaba ve seferberlik demektir. Parti güçlerini ve olanaklarını yaratmak, partiyi inşa doğrultusunda temel adımları atmak, işte önümüzdeki yıl bunu gerçekleştireceğimiz bir süreç olarak yaşanacaktır. Şüphesiz bu tarihsel ve onurlu görev olağanüstü bir enerji ve gücü, maddi ve manevi olanakları gerektiren bir görevdir. Fakat komünistlerin aşamayacağı, üstesinden gelemeyeceği hiçbir şey yoktur. Yeter ki gereken fedakarlık, özveri ve irade gösterilebilinsin. Devrim ve sosyalizm davası komünist militanlarımızın kanı ve canı pahasına zafer kazanacaktır. Bundan en küçük bir kuşkumuz yoktur. Ancak, devrimin yalnızca ülke topraklarında çarpışan komünistlerin olağanüstü mücadele azmine değil, sizin de fedakarlığınıza ve katkılarınıza ihtiyacı vardır. Bu konuda sizlere önemli görevler düşmektedir.

EKİM'e verilecek her destek parti ve devrim içindir. Zira EKİM, bu mücadeleyi kararlılıkla sürdüren örgütlerden biridir. Nispeten genç bir örgüt olmasına rağmen, sizler artık onu biliyor ve daha yakından tanıyorsunuz. EKİM, Türkiye devrimci hareketinin geçmişteki mücadelesine, bu mücadelede yaratılan olumlu değerlere sahip çıktı, çıkacak. Fakat onun kusurlarını, zaaflarını ve yetersizliklerini eleştirip geride bırakmaya yönelik önemli adımlar attı. Bugün EKİM, işçi sınıfının öncü devrimci partisini inşa etmek doğrultusunda yürüttüğü mücadelede henüz birçok yönüyle eksik ama son derece anlamlı bir birikime sahiptir. Yaratılmak istenen ihtilalci sınıf partisi, Türkiye'de bugün egemen olan sömürü ve kölelik düzenini yerle bir etmenin, devrim mücadelesini başarıyla yönetmenin ve zafere ulaştırmanın, işçilerin ve emekçilerin egemen olacağı gerçek bir sosyalist düzeni kurmanın güvencesidir.

Sizler ki Avrupa'nın çeşitli ülkelerinde yaşıyor ve çalışıyorsunuz. Bu ülkelerin işçi sınıfının bir parçasısınız. Bu ülkelerin sermaye sınıfları tarafından sömürülüyor, eziliyor, aşağılanıyor, horlanıyorsunuz. Bu ülkelerdeki sınıf kardeşlerinizle gücünüzü birleştirmek ve kapitalist baskı ve köleliğe karşı mücadele etmek sizin için bir zorunluluktur.

Fakat sizler aynı zamanda kopup geldiğiniz toplumla, Türkiye ve Kürdistan'la yakından ilgilisiniz. Orada çok daha zor koşullar altında ve çok daha sert biçimler içinde süren mücadele dolaysız olarak sizin de mücadelenizdir. Bu mücadeleye her alanda, her yolla, her düzeyde destek vermek sorumluluğu ile yüzyüzesiniz. Komünist ve devrimci örgütlere maddi destek de bunun bir parçasıdır.

EKİM soruna böyle bakmakta ve sizlere devrim mücadelesinin acil ihtiyaçları için açtığı bağış kampanyasına destek vermeye, olanaklar ölçüsünde katılmaya çağırmaktadır.

Tüm Ekimcilere!

Bu yeni geleneğe, kültüre ve ruha layık olmak, ona uygun davranmak sorumluluğu duruyor önümüzde. Bağış kampanyasını gerçek birer Ekimci gibi yürütmek, ona her düzeyde katkıda ve özveride bulunmak onurunu taşıyalım. Bağış kampanyasına cesaret ve cüretle sarılalım. Haydi görev başına! Yeni Ekimler için ruh ve ateş olmanın, enginleri fethetmenin tam zamanıdır.

Parti ve devrim yürüyüşünde Ekim'i destekle ve güçlendir!

Yeni Ekimler için daha çok cesaret ve özveri!

Yaşasın devrim, yaşasın sosyalizm!

EKİM Yurtdışı Örgütü

Okurlardan / Yoldaşlardan...

EKİM'in gösterdiği yolda kararlılıkla yürüyeceğiz

İzmir İl komitesinin değerlendirmesini okudum.

Özellikle vurgulanan, teorik düzeyin geri olması, EKİM çizgisinin anlaşılamaması, sınıf içindeki güçlerin yeni olması ve yetersizliği, gereksiz randevular, -tüm bunlar ilkeli ve disiplinli bir örgütsel yaşamın hayata geçirilmesiyle aşılabilir. Bu yetersizliklere yönelik görevlerin belirlenmesi ve uygulanmaya başlaması ile bu sorunlar ortadan kalkacaktır.

Ekimci komünistler olarak İzmir'de yapmış olduğumuz pratikle (afiş, bildiri, gazete dağıtımı vb) ve güçlü ideolojimizin bize vermiş olduğu güvenle, devrimci ruhumuzun gücünü gösterdik. Ama hedeflerimiz bunlarla sınırlı olmamalı. Aslolan işçi sınıfının içine girebilmek, onu harekete geçirmenin yollarını bulabilmektir.

EKİM tek devrimci parti adayıdır. 1980 tahribatının ardından Türkiye solu legalizm bataklığına batmıştır ve hala bir ideolojik tıkanıklık yaşıyor. Legal alanda hareket eden bu örgütler çeperlerinde bazı insanları toparlayabilmişlerdir. Ne var ki bu insanların etkin ve militan bir faaliyet içine sokamadıkları için onların pasifleşmesine neden olmuşlardır.

Bizler genç devrimci ruhun ortaya koyduğu mücadeleyi, atılımcılığını ön plana çıkararak, bu bölgede, düzeyi ne olursa olsun her devrimci insanın mücadeleye kendi oranında yararlı olabileceğini gösterdik. Bu ruhu belirlediğimiz hedeflerle birleştirip, '94 dönemeç yılını EKİM için partileşmeye doğru büyük bir adıma dönüştüreceğiz.

Aytaç BARAN/İzmir

Militan ve cüretli siyasal faaliyette ısrarlıyız

Bugüne dek İzmir, gözlemlediğim kadarıyla, daha çok devletin izin verdiği ölçüde yaygın bir afiş çalışmasına sahne oluyordu.

Bu defa ise farklı bir şey gerçekleşti: Yasadışı ve geniş çaplı bir afiş çalışması! EKİM imzalı toplam altı çeşit afiş, döneme denk düşen içerikleriyle isabetli alanlara çok sayıda asıldı. Fabrikaların bulunduğu alanlar, şehrin giriş çıkışları ve geniş kitlelerin uğradığı bölgeler afişlerimizle süslendi.

Afişlerin bir çoğu beklenenden çok daha uzun süre asılı kaldı. Bu çalışma gözardı edilemeyecek bir etki yaratmıştır. Buna rağmen faaliyetin içinde bizzat yeralmış bazı yoldaşlar: „Bu kadar iş yapıyoruz. Acaba gerçekten verimli oluyor mu?" gibi sorular sorabiliyorlar.

Oysa yürüttüğümüz faaliyetin ısrarlı bir takipçisi olmazsak ve etkilerini maddi güce dönüştürmek için elimizden geleni yapmazsak verimli bir çalışma beklemek elbette anlamsız olur. Öyleyse yürüttüğümüz her faaliyetin, yakaladığımız her ilişkinin ısrarlı bir takipçisi olmalı ve bu konuda hiçbir engel tanımamalıyız.

Siyasal faaliyetin kendisi, örgütü ve militanlarını eğitir, dönüştürür, zayıf ve güçlü yanlarını gözler önüne serer. Militan bir mücadele, geleceğin sert sınıf çarpışmalarının öncüllerini bugünden biriktirir, çelikleştirir, hazırlar. Bizim alanımızda da yaşanan budur.

Buna rağmen bazı kendini bilmez sözde devrimciler faaliyetimizi küçümseyebiliyorlar. Çalışmalarını aylık ya da onbeş günlük yasal dergilere ve dergi bürolarına endeksleyenler, başka bir söylemle oportünizmin ve tasfiyeciliğin zemini olan yasalcılığa oturtanlar, yürüttüğümüz faaliyeti (afiş, bildiri vb.) „modası geçmiş" işler olarak niteliyebiliyorlar. Böylelerine bir çift lafımız var: Düzenle bütünleşmiş Sosyalist Birlik Partisi (SBP)'ne yönelen kervana gecikmeden katılıp yerlerinizi alınız ve sizleri şimdiden rahatsız eden maskelerinizden kurtulunuz!

Fuat/İzmir

Kapitalizmin barbarlığı ve PAGİ örneği

Sermayenin sınıfa yönelik topyekün saldırısının görüldüğü alanlardan biri olan tekstil sektöründeki uygulamalar, kapitalizmin ekonomik-siyasal bir sistem olarak egemen olduğu ilk dönemleri aratacak boyutlara varmıştır. Bunun örneklerinden birini Pagi'de bizzat yaşayarak görmüş bir işçiyim. Bu barbarlık sisteminin işçilere günlük 15 saat gibi, hayvanlara dahi uygulanamayacak bir çalışma temposunu dayatması dehşet verici bir durumdur. Öyle ki, işçiler bu çalışma koşullarında yaşamsal ihtiyaçlarını dahi düzenli bir şekilde gerçekleştirememektedirler. Üretilen malın zamanında gönderilebilmesi için 48 saat uyumadan çalıştırılmaktadırlar. Yemek ve çay molaları bile kullanılmadan, ayaküstü, apar topar yenen bir miktar yemekle, çalışmaya devam edilmektedir.

Biz işçiler makina başında ve bu insanlık dışı koşullarda ömürümüzü tüketerek, onların zenginliklerine zenginlik katarken; onlar lüks arabalarda, villalarda ve lüks restorantlarda bizim ürettiğimiz değerlerin ve güzelliklerin keyfini çıkarmaktadırlar. Bunu nasıl kabul edebiliriz! Tüm bunlar da gösteriyor ki, kapitalist barbarlığın biz işçilere ve ezilenlere vereceği tek şey, yarı aç yarı tok bir şekilde ücretli kölelik yapmaktır. Durum böyle iken, biz işçiler ve tüm ezilenler nasıl olur da bu çürümüş sisteme hak ettiği dersi vermiyoruz? Her türlü hakkımızı gasp ederek bize efendilik taslayan bu bir avuç asalağı ve sistemlerini tarihin çöplüğüne atmak için daha ne bekliyoruz? Bu, insanlığa, dünyaya ve medeniyete yapılacak en büyük iyilik olacaktır.

Bunu gerçekleştirmek yeteneğine ve gücüne sahip olan biz işçilerin yapması gereken; ihtilalci sınıf partimizi kurup, onunla bütünleşerek, onun öncülüğünde devrim ve sosyalizmi gerçekleştirmektir.

Yeni Ekimler için EKİM saflarında partiye!

Ekimci bir işçi/İstanbul

İşçileri ve samimi devrimcileri EKİM saflarına çağırıyorum

EKİM'in özel durumu şuradadır ki; EKİM bir parti inşa hareketidir. Tıpkı Iskra grubu gibi özel bir çekirdek olarak o, komünistlerin sınıfla birliğini eksen alarak oluşturduğu bir ilk örgütsel omurgadır. Parti öncesi bir örgüt olarak onun amacı, fabrika hücreleri temeline dayanan illegal ihtilalci bir işçi partisi yaratmaktır. EKİM, bu açıdan hiç de parlak yıllar olmayan 1990'lı yılların Türkiyesi'nde, ciddi, sorumlu ve nitelikli bir militan girişimdir. O zor ama gerekli, hepimiz tarafından omuzlanması gereken bir büyük projedir.

İşte bu sebeple, bugün Türkiye'de işçi devrimi ve işçi sosyalizmi yanlısı bütün işçiler, bütün emekçiler, bütün devrimciler EKİM'in saflarında yer almak zorundadırlar.

Komünist devrimciler için örgütsüz sosyalistlik aklın almadığı bir durumdur. Tek başınalık ve örgütten kaçış aslında sosyalist olmaktan bir kaçıştır. Yapar gibi görünmek değil, gerçekten yapmak sözkonusudur. Dünyaya, dosta, düşmana buna yürek getirdiğimizi gösterelim. Buna gerçekten ihtiyaç olduğu bir dönemde yaşadığımızın bilinciyle bütün sorumlu devrimcileri, işçi kurtuluşunun sağlam dostlarını mücadeleye katılmaya çağırıyoruz.

En büyük görev, en büyük çıkar proletarya devrimidir!

Yaşasın Marksizm-Leninizm!

A.Y./Ankara

Ekim'e düşünceler

Ekim özellikle son dönemde gerek içerik, gerek görsel açıdan güçlendi. Dinamik ve yaşayan bir MYO'ya dönüştü. Bu süreci desteklemek amacıyla düşüncelerimi şöyle sıralıyorum:

Yazıların sonlandığı yere bir amblem konulabilir. Böylece bunların bitiş yeri bir bakışta anlaşılabilinir. Küçük haberlerin ve yorumların yer aldığı bir „kısa kısa" köşesi olmalı. Ekim'de bir takvim ve ajanda olmalı. Burada önemli, anlamlı günler, direnişler belirtilmeli.

Ekim'in orta sayfası, fazlaca basılarak, her sayıyla beraber geniş şekilde dağıtılmalıdır. Tabi içerik de buna uyarlanmalıdır.

S. B.

Okurlardan / Yoldaşlardan...

Bertold Brecht
Sosyalizme adanmış bütün bir yaşam



Büyük devrimci şair ve tiyatro kuramcısı Bertold Brecht 1898'de Almanya'da bir kağıt fabrikası müdürünün oğlu olarak doğdu. Şiire, edebiyata ve tiyatroya olan tutkusu onu kısa zamanda aldığı tıp eğitiminden koparacak, yazarlıkla geçinmesine neden olacaktı. Önceleri kendi halinde bir sanatçı olan Brecht, bilimsel maddeci dünya görüşüyle ve sosyalist düşünceyle tanıştıktan sonra yankı bulan ilk ürünlerini verir.

Yapıtlarında kapitalist sömürüyü ve faşizmi hedef alan Brecht, Hitler faşizmi altında 27 Şubat 1933'te yaşanan Reichstag yangınından sonra Almanya'yı terketmek zorunda kaldı. Çeşitli Avrupa ülkelerinde uzun bir sürgün dönemi yaşayan Brecht, bu süre içinde 20. yüzyıl tiyatrosunda devrim yaratan, çağdaş politik tiyatro alanında başyapıt olan en önemli ürünlerini verdi. 1948'de Doğu Berlin'e dönen Brecht, sosyalizmin inançlı ve yürekli bir savunucusu oldu. Sosyalist sanata katkılarından dolayı 1955'te Stalin Ödülü'ne layık görüldü. 1956'ta öldüğünde, o yalnızca sosyalist ülkeler tarafından değil, kapitalist dünya tarafından da çağımızın en büyük şair ve tiyatro kuramcılarından biri olarak anıldı. Kapitalizme en sert eleştirileri yöneltmiş, kapitalist barbarlığın tarihin çöp kutusuna atılması için kalemiyle savaşmış olan bu sanatçının büyüklüğü öylesine tartışmasızdır ki, en amansız düşmanları tarafından bile kabul edilir.

Okumuş bir işçi soruyor

Yedi kapılı Teb şehrini kuran kim?
Kitaplar yalnız kralların adını yazar.
Yoksa kayaları taşıyan krallar mı?
Bir de Babil varmış boyuna yıkılan,
kim yapmış Babil'i her seferinde?
Yapı işçileri hangi evinde oturmuşlar
altında içinde yüzen Lima'nın?
Ne oldular dersin duvarcılar Çin Seddi bitince?
Yüce Roma'da zafer anıtı ne kadar çok?
Kimlerdir acaba bu anıtları diken?
Sezar kimleri yendi de kazandı bu zaferleri?
Yok muydu saraylardan başka oturacak yer
dillere destan olmuş koca Bizans'ta?
Atlantid'de, o masallar diyarında bile,
boğulurken insanlar uluyan denizde bir gece yarısı,
bağırıp imdat istedilerdi kölelerinden.
Hindistan'ı nasıl aldıydı tüysüz İskender?
Tek başına mı aldıydı orayı?
Nasıl yendiydi Galyalıları Sezar?
Bir ahçı olsun yok muydu yanında onun?
İspanyalı Filip ağladı derler
batınca tekmil filosu
Ondan başkası acaba ağlamadı mı?
Yediyıl Savaşını İkinci Frederik kazanmış ha?
Yok muydu ondan başka kazanan?

Kitapların her sayfasında bir zafer yazılı.
Ama pişiren kimler zafer aşısını?
Her adımda fırt demiş fırlamış bir büyük adam.
Ama ödeyen kimler harcanan paraları?

İşte bir sürü olay sana.
Ve bir sürü soru.